

کورتہ رامان

لہجہ عالی خود اویہ بوتان دہ ویٹر

نہ یاد فہمی

له‌باره‌ی خوداوه بوٲان ده‌دوئیم

ئاماده‌کردن و به‌کوردیکردنی
ئه‌یاد فه‌همی

به‌ناوی خودای گه‌وره و میهره‌بان

ناسنامه‌ی کتیب

- ❖ ناوی کتیب: له باره‌ی خوداوه بۆتان ده‌دویم
- ❖ ئاماده‌کردنی: ئە‌یاد فه‌می
- ❖ پیندا‌چوونه‌وه‌ی: چه‌یدەر ئیبراهیم
- ❖ باب‌ه‌ت: کورته‌ پامان
- ❖ دیزاینی به‌رگ: سه‌فین کاکه‌ره‌ش
- ❖ دیزاینی ناوه‌پۆک: هونه‌ر عوسمان
- ❖ ژماره‌ی لاپه‌ره: ۱۶۷
- ❖ جووری چاپ: چاپی ئە‌لیکترونی (pdf)

مافی ئە‌م به‌ره‌مه‌ پاریزراوه!

هەر کتیبخانه‌و چاپخانه‌یه‌ک ویستی ئە‌م به‌ره‌مه‌ چاپ بکات، سه‌ره‌تا په‌یوه‌ندی
به‌ خۆمه‌وه‌ بکات.....

<https://www.facebook.com/aiad.fahmi>

aiadfahmi1995@gmail.com

ئەگەر ویستت.....

ئەم کتیبە باسی خودا و میهر و لیخۆشبوونی دەکات، پیم باش نییه له یه‌ک دانیشتندا یان دوو دانیشتندا بیخوینیته‌وه، هه‌رچه‌نده قه‌باره‌که‌ی وا ده‌خوازیت، به‌لکوو پیم باشه به‌ چه‌ندین دانیشتن به‌ چه‌ند رۆژیکی زۆر بخوینیته‌وه! وه‌ک خواردنیک نییه به‌ یه‌کجار بخوریت، به‌لکوو وه‌ک ده‌رمان وایه، به‌سوود نابیت ئیلا له‌ چه‌ند رۆژیکدا نه‌بیت، و به‌ چه‌ند جاریک نه‌بیت.....

پیشه کی وەرگیر

خوینهری بهرین، ئەم کتیبە ی بەر دەستت بریتیه له کۆمه لیک کورته رامان، که باسی میهری خودا و لیخۆشبوونی دهکات، هانت ده دات نزا بکهیت و ئومیدت هه بیته به وه لامدانه وه، بیئومید نه بیته له ژیان و هه میشه و به رده وام بگه رپته وه بۆ لای خودا، سکالای خه مه کانت له لای ئەو زاته بکهیت و نهین ی و رازه کانت ته نها له لای ئەو بدرکینیت، له رپی ئەم کورته رامانانه وه بۆت ده رده که ویت هه تا چ ئەندازه یه ک په روه رینت میهره بانه به رانه رت، چاکه ده هینته رپت و خراپه ت لیدوورده خاته وه، له خۆت باشتر کاره کانیشت بۆ به رپوه ده بات.

کورته رامانه کان رۆژانه وەرگیرانم بۆیان کردووه، دواتر پیم باشبوو کۆیان بکه مه وه و له گه ل چه ندین گوته ی تر دا له دوو توپی کتیبیکدا کۆیان بکه مه وه هه تا سوودی بۆ زۆرترین خوینهر هه بیته.

ئەو وتانه ی ناوی نووسه ره که یم زانیووه، نووسیومه، ئەوانه شی بی ناو بوون، وهک خۆی وته که م داناوته وه، واته به ئەنقه ست ناوی هه چ نووسه ریکم لانه داوه....

وهك ئەمانه‌تی گواستنه‌وه‌ش به‌شیک‌ی باشی ئەم کتیبه‌ ئه‌و کورته‌ و‌تانه‌یه‌ که (ئ‌ده‌م شه‌رقاوی) ر‌وژانه‌ له‌ والی خ‌وی د‌ینا‌ون. واته‌ ئ‌وه‌ی له‌م کتیبه‌دا نووسینی خ‌ومه‌ ته‌نها ئەم پ‌یشه‌که‌یه‌، ئ‌وه‌ی تری ته‌نها وه‌رگ‌یرانم ب‌ویان کرد‌وه‌، ب‌ویه‌ ه‌هر وته‌یه‌کت له‌م کتیبه‌ د‌هره‌ینا و‌ بلاوت کرد‌وه‌، ئەوا ئ‌ماژه‌ به‌ ناوی کتیب و‌ وه‌رگ‌یر ب‌ده‌، واته‌ بنووسریت له‌ کتیبی له‌باره‌ی خوداوه‌ بۆتان د‌دویم، له‌ وه‌رگ‌یرانی ئە‌یاد فه‌می وه‌رگ‌یراوه‌، نه‌ک نووسینی ئە‌یاد فه‌می.....

ئ‌م کتیبه‌ د‌یاریه‌کی ب‌چووک‌ه‌ ب‌و خ‌وینه‌ره‌کانم، ب‌و ه‌موو ئ‌ه‌و به‌ر‌یزانه‌ی ه‌همیشه‌ هاوکاریم ده‌که‌ن، جا به‌ ده‌ستخ‌وشی ب‌یت یان نزایه‌ک له‌ په‌نه‌نیدا، ه‌انیان داوم به‌رده‌وام ب‌م له‌ کاری وه‌رگ‌یران، هیوادارم د‌یاریه‌کی به‌پ‌یز و‌ به‌چ‌یز و‌ سوو به‌خ‌ش ب‌یت ب‌و ه‌موو ئ‌ه‌و به‌ر‌یزانه‌ی ده‌یخ‌وینه‌وه‌، له‌د‌وای خ‌وینه‌وه‌ی شوینه‌واریک‌ی جوان و‌ گ‌ه‌ش ج‌یه‌یل‌یت ت‌ییاندا.

ه‌هر به‌ر‌یزیک‌یش ویستی ب‌یکات به‌ کتیبی ده‌نگ‌ی یان ئە‌پ‌لیکه‌یشنیک‌، په‌یوه‌ندی به‌ خ‌ومه‌وه‌ ب‌کات، له‌ خ‌زمه‌ت‌یدا ده‌ب‌م.....

ئ‌یاد فه‌می سه‌نگاوی

(۱)

ئو دهمه ی به پښه کدا ده پویت و نووسراوه:
چونه پیشه وه قه ده غه یه..... کیلگه ی مینه.
له م کاته دا، سوپاسی ئو که سه ده که یت که ئه مه ی نووسیوو ه.

نالیت ئه م که سه ئازادیه کانمی سنوور دار کردوه،
به لکوو ده لیت سه لامه تی پاراستومه.
سنوره کانی خودا و قه ده غه کراوه کانیشی به م شیوه یه ن
ئازادیه کانت سنوور دار ناکه ن، به لکوو سه لامه یت ده پاریزن.

خودا فه رموویه تی: (وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ)
واته: ئه وه ی سنوره کانم ببه زینیت، سته می له خوی کردوه.

(۲)

"زۆرم له خودا داواکرد و لینی گرتمه وه، گرتنه وه که ی لوتکه ی به خشین بوو، فیربووم ئه وه داوا بکه م که دهمه ویت، رازی بم به وه ی دهیه ویت، به ردهوام ویستی ئه وه به ره و چاکه ی ده بردم، ویستی خۆیشم به ره و خراپه ی ده بردم، هه تا ئیستاش دهستم ده گریت به ره و چاکه، ئیدی خاترجه م بووم خودا له هه مووان میهره بانتره!"

موسته فا مه حمود

(۳)

(قُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا) سوورەتی نوح ۱۰

وتراوه: زۆر بێر مه‌که‌ره‌وه، به‌ل‌کوو زۆر (استغفرالله) بکه،
چونکه خودا به‌و وته‌یه، هه‌ندی دەرگات لێده‌کاته‌وه
که به‌بیرکردنه‌وه لێت ناکاته‌وه....

ئینو ته‌یمییه فه‌رموویه‌تی:

هه‌رکارێک به‌پرومدا داخرا بێت

هه‌زار جار استغفرالله م کردووه،

کاره‌که به‌پرومدا کراوه‌ته‌وه.

(٤)

زه‌که‌ریا ئیسکه‌کانی پوو‌کابو‌ونه‌وه
مووه‌کانی سپی بووبون و
خیزانه‌که‌ی مندالی نه‌ده‌بوو.

ده‌ستی به‌رزکرده‌وه فه‌رمووی:

(رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ)

واته: خودایه به‌ته‌نیا جیم مه‌هیله، تو چاکترین میراتگرانیت.

وه‌لامی درایه‌وه به: (فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ وَيَحْيَى)

واته: وه‌لامان دایه‌وه و یه‌حیامان پی به‌خشی.

هه‌رکه‌س دلی وابه‌سته‌ی هۆکاره‌کان بکات،

خودا ده‌یداته ده‌ستی هۆکاره‌کان

هه‌رکه‌سیکیش دلی وابه‌سته‌ی خودا بکات

خودا هۆکاره‌کانی بۆ ئاسان ده‌کات.

(۵)

گەر نوێژی بهیانیت دەچیت
نوێژی چیشتهنگاو بکه!

گەر نوێژیکی فەرزت لەدەست چوو
ئەو رۆژه نوێژی سوننەت زۆر بکه!

گەر بە رۆژ تاوانیکت ئەنجامدا،
هەولبەدە شەو هەکە ی شەو نوێژ بکهیت!

گەر زیکرەکانت لەدەست چوو
هەولبەدە دوو لاپەرە قورئان بخوینیت!

تاوانت کرد، بە چاکە کردن بیسەرەو
هەرگیز پەیوەندی نیتوان خۆت و خودا مەبچرینت!

(٦)

موسا ده گریا، دهنگی گریانه که ی کۆشکی پرکردبوو،
شیری هیچ دایه نیکی نه ده خوارد.

فیرعه ون و ئاسیا، دایه نه کان، و پاسه وانانی کۆشک.
هه موو ئه مانه ته نها له بهر یه ک شت بوون، له بهر ئه و به لینه بوو که
خودا له نزیک ڕووباره که به دایکه به سۆزه که ی دا:

(إِنَّا رَأَوُوهُ إِلَیْكَ) سووره تی القصص ٧

واته: ئیمه بۆت ده گه رینینه وه.

متمانه ت به خودای خۆت هه بیت،

کێ له خودا به وه فاتره له به جیهینانی به لێندا !

(وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَّا) سووره تی ته وه به ١١١

(۷)

هەروا بە هەوانتەى نەبووه، له سكى دايكتدا بووى پۆزىي و تەمەنت
ديارى كراوه، خودا دەيهوئیت بەسەر بەرزیهوه بژیت، بۆ پارويهك نان
نەبیت بە كۆيله.

ئەوهى هئى تۆ بئیت هەموو جيهان رېگرى بکهن، هەر پئیت دەگات.
هەموو جيهان كۆببنهوه بۆ لهناوبردنت، ناتوانن ساتيک له تەمەنت
ببهن.

فەرموودهى خودات نەخوئندۆتەوه،

(قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا) سوره تى تەوبه ۵۱

واته: هئىچ شتیکمان توش نابئیت مەگەر خودا بۆى نووسيبين.

***

(٨)

درهنگ وهلامت دەداتەوه
هۆکارهكەى ئەوهيه هيشتا ماوتە پىي بگەيت.

لهبهرئەوهى دلت رهقيهكى تىدايه،
خودا دهيهوييت تهواو نهرمى بكات.

درهنگ وهلامت دەداتەوه،
لهبهرئەوهى زۆر به خۆت سهرسام بوويت،
وا بيرت دهكردهوه لهوانى تر باشتريت.

(۹)

نهینه کانت به که س مه لئ!
هه نديکيان تاوان
هه نديکي هه له
هه نديکي تريان پيڅليسکانه
ته مهن دهروات و له بيرت ده چنه وه
خوداش ليت خوشده بيت،
به لام له هزري خه لکيدا هر زیندووه،
باسی ده کهن، بيرت ده خه نه وه.

هه نديک باسی ده کهن، هه تا هه له کانی خويانی پي داپوشن،
هه نديکي تر له بهر نه وه باسی ده کهن،
چونکه پييان ناخوشه به ره و باستر هه نگاوت ناوه.

بيرت بيت، نه وه ته نها خودايه چاکه ی توی ده ویت.

(۱۰)

وا گومان مه‌به خودا وه‌لامی نزاكانت ناداته‌وه
خودا بیسه‌ری نزاكانته،
كاره‌كانت به‌پیره‌ده‌بات،
هه‌موو چاكه‌یه‌ك ده‌هینیتته پیت
هه‌موو خراپه‌یه‌كت لی دوورده‌خاته‌وه
دلنیابه خودا له‌یادت ناكات.

"عه‌لی ته‌نتاوی"

(۱۱)

تاقید بکه‌ره‌وه، به‌ه‌مان خیرایی خویندنی سوره‌تی فاتحه له‌نوینژدا
له‌گه‌ل‌خه‌لکیدا بدوینیت، دواتر بر‌وانه‌کاردا‌نه‌وه‌یان.....
ئینجا بزانه‌تو ئاوا له‌گه‌ل‌خودادا ده‌دوینیت.

(۱۲)

ئەمە سورەتی که هفه
کهشتیهی کون نه کردایه، له‌ناو ده‌بیرا.
"خودا به به‌لای بچووک، به‌لای گوره‌ترت له‌سه‌ر لاده‌دات."

مندالەکه له ناو نه‌برایه، ئازاری دایک و باوکی ده‌دا.
"گرتنه‌وه‌ی خودا به‌خشینه!"

دیواره‌که راست نه‌کرایه‌ته‌وه، مالی بیباوکه‌کان ده‌خورا.
"بنواپه، میهره‌بانی خودا!"

له‌گه‌ل هه‌ر که‌وتنیک،

له‌گه‌ل هه‌ر له‌ده‌ستدانیک

له‌گه‌ل هه‌ر نیعمه‌تیکدا

بیژه:

په‌روه‌ردگارا ئارامیم پی به‌خشه

له‌سه‌ر ئه‌و شتنامه‌ی من له‌حیکمه‌ته‌که‌ی نازانم.

(۱۳)

خودا کاره‌کانی یوسف پیغه‌مبه‌ری به‌رپۆه‌برد.
له سارادا، کاروانییه‌کانی پیویست به‌ئاو کرد
بۆ ئه‌وه‌ی له بیره‌که ده‌ری بهینن.

دواتر عه‌زیزی میسری پیویست به‌ منداڵ کرد
بۆ ئه‌وه‌ی یوسف به‌خێوبکه‌ن.

دواتر پاشای پیویست به‌ خه‌وزانیک کرد
بۆ ئه‌وه‌ی له زیندان رزگاری بکه‌ن.

دواتر هه‌موو میسری پیویست به‌ خواردن کرد
بۆ ئه‌وه‌ی بکریته‌ عه‌زیزی میسر.

که خودا کاره‌کانتی به‌رپۆه‌برد،
هه‌موو هۆکاره‌کانی خوشبه‌ختیت بۆ ئاسان ده‌کات
له کاتیکدا ئاگات له هیچ نییه‌.

خۆت و کاره‌کانت بسپیژه به‌ خودا.....

(۱۴)

شوشه عه تره که م که زۆرم خوێشده ویست، له دهستم که و ته خواره وه و شکا! زۆر پێی بیتا قهت بووم، به لام به درێژایی رۆژه که که ده چوومه ژووره وه، بۆنیککی زۆر خوێشده هات، پێشتر بۆنی ئهم عه تره ئاوا بلاونه ده بوویه وه. بۆم ده رکوت ده بوايه بشکایه، هه تا ئاوا بۆنه که ی به ته واوی ژووره که دا بلاو بیته وه.

له وه یه دلت شکا بیت، یان شتیک هه بیت له دلتدا که پێی شکا بیت، لئ له وه دلنیا به ئهم شکانه بۆ ئه وه بووه، هه تا شتیککی جوانی شاره وه له ناختدا به ده ربخات، بۆ ئه وه ی ئه زمونیککی تازه ت نیشانبدات، مێشکت فراوان بکات و چۆنیه تی بیرکردنه وه ت بگوریت.

هه ر بۆیه ئه گه ر شکایت، خه مبار مه به!
خودا ده یه ویت باشتتر و جوانتر بدره وشینته وه.

(۱۵)

ئه وکاته ی خه م و کیشه کانت دنیات لی بچوک ده که نه وه،
ده بینیت خه ونه کانت نایه نه دی،
ده بینیت په یتا په یتا ده که ویت، ده روخیت،
ده زانیت ئه و ریگایه ی گرتوته بهر به ره و سهرکه وتن نابات.

ئه و له سهر ئه ژنۆ دابنیشه و پروو له قیبله بکه،
دهسته کانت بهرزبکه ره وه به ره و خاوه نی زه وی و ئاسمانه کان
به دیهینه ری خه ون و ئاواته کانت.
به دلکی پر ئومید و هیواوه داوای لی بکه
ئاوات و خه ونه کانت به دی بهینیت
ژیانکی خوش بهینیته ریت
به هیزت بکات به رانه ر نارهحه تیه کان.

تو پیویستت به وه یه ئافرینه ری ئه م گه ردوونه پشتیوانت بیت.
ئه و ئاگای له تویه، ده زانیت سوودی تو له چی دایه.
ده زانیت چ سوودی هه یه بۆت، و چ شتیک زیانی بۆت هه یه.

(١٦)

ئیمامی نه وهوی وانهی به خویندکارهکانی دهوتهوه، گه یشته به
ئایهتی (﴿نَبِيٌّ عَبْدِي أَيُّ أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ﴾)
واته: ههوال بده به بهندهکانم که بهراستی هه ر من لیبوردهی
میهره بانم و بیگومان هه ر سزای منه سزای سهخت.

لهم کاته دا زور گریا.

لێیان پرسی ماموستا بۆچی ده گریته؟
فهرمووی: ته ماشای میهره بانای خودا بکه ن، لیخوشبوون و
میهره بانیهتی داوه ته پال خودی خوئی، لی سزای نه داوه ته وه پال
خوئی به لکوو فهرموویه تی: وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ
فهرموویه تی سزاکه م، نه یه فهرمووه من سزاده رم.

وته که ی ئیبنو عه باسم بیرکه وته وه، که ده فهرمویت:
له رۆژی دوایدا هینده میهره بانای خودا داده به زیت،
شه ی تانیس واگومان ده بات خودا لیبی خو شده بیت.

(۱۷)

ئاگای لیتە لەم دەرگا دەدەیت، دەرۆیت بۆ ئەو دەرگا.
سەرناکهویت، ماندوویت، خەمباریت.
ئەم سەرکۆنەت دەکات، ئەو بیزارت دەکات.
تۆش خەمبار دەبییت، دەگریت، دەکهویت، هەلەسیتەوه
دواتر هیچ پەناگەیهک شک نابەیت پەنای ئەو نەبییت.

بە شەرمەزارییەوه، بە گریانەوه، بە پەشیمانییەوه
دەچیتەوه بەر دەرگاکی.

ئەویش پیشوازیت لێدەکات، وەک ئەوهی بفرمویت:

گەر لەگەڵت سارد بوون، ئەوا منت هەیه!

گەر ئازاریان دایت، من دکتۆری تۆم!

بە خێرھاتیەوه، بە خێرھاتیەوه،

بە خێرھاتیەوه بۆلام بەندەکهم.

بۆ سکالا دەبەیتە لای کەسانی تر

کە هەر من نارەحەتیت لەسەر لادەبەم

بەندەکهم بانگم بکە.....وہلامت دەدەمەوه

من لەبارەى خوداوه بۆتان دەدویم.....

(۱۸)

کابرای دہشتہ کی به دہووری که عبه دا دہسوراپیہ وه
پاشان دوو رکات نویژی کرد.

لئیان پرسى، هیچ پیویستییه کت به خودا هه یه؟
وتى: نه خیر..... به لکوو داوایه کم هه بوو ئه وه م وت.
پرسیان؛ چیت وت؟

وتى: وتم پهروه ردگارا، هه موو تاوانه کانم لای تو تومارکراون لیم
خوش به، هه موو پیویسته کانم دہزانیٹ بۆم جیبه جی بکه!

(۱۹)

له سالى رابردودا رۆژنامەى (جون أفريك) رايگەياندى،
كتيبي " الأربعين النووية" له نيو هه موو كتيبه كاندا،
زۆرترين فرۆشى هه بووه له فه رهنسادا!
ئيمامى نه وهوى هه رگيز به بيريديا نه ده هات،
كه چاكه و خيڤرى له شه قامه كانى پاريسدا هه بيت.
بۆ هه موو ئەوانهى به شوين ناوبانگ و خۆده رخشته وهن:
دلنيابن ئەوهى بۆ خودا بيت، ده گات و به رده وام ده بيت.
ئوه كارەشى بۆ خودا نه بيت، ناگات و له ناوده چيت .

"ئەدهم شەرقاوى"

(۲۰)

خودا زۆر نارەحەتیت لێ دوورده‌خاته‌وه له ریڤه‌ی:

- له کار که‌وتنی ترۆمیله‌که‌ت.
- دره‌نگ له خه‌وه‌له‌سانت.
- ناساغبوت.
- میوانیکت دیت و کاریکی گرنگت هه‌یه.
- رازی نه‌بوونی که‌سیک که‌ ببیتته ه‌اوسه‌ری ژیانته‌.
- دره‌نگ که‌وتنی بوون به‌ باوک.
- ده‌رکردنت له‌ کاره‌که‌ت.

ئیمه‌ ئەم کارانه‌ به‌رووی خراپ سه‌یر ده‌که‌ین، نارازین لێی و په‌خنه‌ ده‌گرین، له‌بری ئەوه‌ی شوکرانه‌ی خودا بکه‌ین.

بیرت بیته‌، ئەگه‌ر ئاگامان لێبوایه‌ خودا چۆن کاره‌کانمان به‌ریۆه‌ ده‌بات، سوچه‌ی شوکرمان ده‌برد، له‌پای ئەوه‌ی ئاوا کاره‌کانمان ئاوا به‌ریۆه‌ ده‌بات.

(۲۱)

تاقیت دەکاتەوه بە لە دەستدانی کەسەکان
بۆ ئەوهی بزانییت، ئەوه تەنها خودایە دەمینیتهوه!

تاقیت دەکاتەوه بە کەوتن،
بۆ ئەوهی بزانییت، ئەوه تەنها خودایە راستت دەکاتەوه!

تاقیت دەکاتەوه بە فیلی خۆشه‌ویستانت
بۆ ئەوهی بزانییت، ئەوه تەنها خودایە جیی ئارامی و دلنیاپییه.

تاقیکردنەوه و ناخۆشییه‌کان بۆ تۆلەکردنەوه نیه له تۆ،
بەلکوو بۆ پەرورەدەکردنت و راستکردنەوهی پڕیگاگەتە.

(۲۲)

ئەوکاتەى تەواو دَلْئىاىت كە خوداى گەورە
ناخۆشىيەكانت دەگۆرپىت بە بەختەوهرى،
فرمىسكەكانت دەگۆرپىت بە زەردەخەنە،
ئەوا پەرسەتشىكى زۆر گەورەت ئەنجامداوه،
ئەویش گومانى باش بردنە بە خوداى خۆت.

(۲۳)

یوسفی راستگو له گه‌ل دوو لاوی تردا له زیندانا بوون،
یوسف به دل و ږووکەش له ئەوان جوانتر بوو.

به‌لام خودا پیش یوسف دوو لاوه‌که‌ی له زیندان ئازاد کرد،
یوسف دواى ئەوان به‌چەند سالی‌ک له زیندان مایه‌وه.

یه‌که‌میان بووه خزمه‌تکار، دووه‌میش له خاچ درا،

یوسف به‌ماوه‌یه‌کی زور دواى ئەوان ئازادکرا،
بو ئەوه‌ی ببیته‌عه‌زیزی میسر.

خودا به‌دیھیتانی ئاوات و خولیاکانت دوا ده‌خات،
بو ئەوه‌ی زیاتر و زۆرتتر پی به‌خشیت!

(٢٤)

ئەو دەمەى منداڵبووم

دايكم پيى وتم:

خودا تۆى خوشدەوييت

هەزەكات لە سوژدەدا ناوچاوانت ماچ بکات.

زۆر لە سوژدەدا دەمامه وه و دەمچرپاند:

منيش تۆم بەو ئەندازەيه خوشدەوييت.

(۲۵)

ته‌ن‌ها به یه‌ک دوعای پیغه‌مبه‌ر نوح
خودا زه‌وی ژیر ئاو خست .

(رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ دَيَّارًا) سوره‌تی نوح ۲۶
واته: په‌روه‌ردگارا مه‌هیلله له‌سه‌ر زه‌وی هیچ كه‌سیك له بی بر‌وایان.

ته‌ن‌ها به یه‌ک دوعا، زه‌كه‌ریا خیزانی چاكبووه‌وه و مندالی بوو.

(رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوٰرِثِيْنَ) سوره‌تی الانبیاء ۸۹
واته: په‌روه‌ردگارم به ته‌ن‌ها مه‌هیلله‌ره‌وه، تو چاكترین میراتگرانی.

ته‌ن‌ها به یه‌ک دوعا، ناوسکی نه‌هه‌نگ بووه په‌ناگه بو یونس.

(لَّا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحٰنَكَ اِنِّي كُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ)
واته: (ئه‌ی خوا) به‌راستی هیچ په‌رستراویك نییه جگه، له تو پاکی و
بیگه‌ردی بو تو‌یه، بیگومان من له سته‌مكاران بووم.

ته‌ن‌ها به یه‌ک دوعای ئیبراهیم

مه‌ككه وای لی‌هات له هه‌موو جیهانه‌وه رووی تی‌بکریت.

(فَاجْعَلْ اَفْءِدَّةَ مِنَ النَّاسِ تَهْوِيْ اِلَيْهِمْ) سوره‌تی ابراهیم ۳۷
واته: دلی خه‌لكانی وا لی‌بکه‌یت سو‌زیان بیی بو لایان.

دل‌نیابه دوعا، ته‌واوی شته تی‌كچووه‌كانت بو ریك ده‌خاته‌وه.

(۲۶)

له یاساكانی خودا له سهه زهوی

① ئەو سههه تایه ی خودا پێی رازی نییه
کۆتاییه که ی خاوه نه که شی رازی ناکات.

② له بهر خاتری خۆشه و یستانت، سهه رپێچی خودا مه که،
دلی خۆشه و یستانت له ژیر ده سه لاتی خودا دایه.

③ له لایه ن ئەو که سانه وه شه ره مزاری دیته ریت
که له پیناویاندا سهه رپێچی خودات کردوه.

④ ئەوه ی له خودا ترسا، له هیچ شتیک ناترسیت.
ئەوه ی له خودا نه ترسا، له هه موو شتیک ده ترسیت.

(۲۷)

- خودا به هه رشتیک تاقیکردیته وه
ئەوشته خیری تیدایه بۆت، با گومانیش ببهیت که وانیه...
➤ بیرکردنی که سیک.
➤ جیا بونه وه لی.
➤ نه خۆش که وتنت.
➤ مردنی ئازیزانت .
➤ هه موو ئەوشتانه فرمیست پی ده پێژن.

هه موو ئەمانه تاقیکردنه وه یه.

بیری به لینه که ی خوداییت و دلنه وایی خۆتی پیبکه:

وَلْتَبْلُوْكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ
وَبَشِّرِ الصَّابِرِيْنَ

سویند به خوا تاقیتان ده که یه وه به هه ندیک له ترس و برسیتی و
که م بوونی مال و دارایی و خه لکی (کهس و کارتان) و به روو بووم، جا
مژده بده به خۆراگران.

(۲۸)

ئەوکاتەى موسا چووہ مەدیەن،
خانووى نەبوو، کارى نەبوو، خیزانیشى نەبوو.

کارىكى چاکەى کرد و چووہ سىبەرى درەختىک و فەرمووى:
(رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ) سوورەتى القصص ۲۴
واتە: پەروەردگارا بەراستى تۆ خىرو بىرى زۆرت بەسەردا پڕژاندووم،
بەلام هىشتا هەژارم و ئاتاجى بەخششى زياترم.

خۆرى ئەو پۆژە ئاوا نەبوو،
هەتا بووہ خاوەنى مال و کار و خیزان.

هەربۆیە تۆش لەدواى ئەنجامدانى هەموو کارىكى چاکە،
ئەم دوعایە بکە (رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ)

(۲۹)

(قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ)

واته: یه‌عقوب فه‌رموی من باسی خه‌فته و په‌ژاره‌م هه‌ر لای خوا ده‌که‌م، من له‌لایه‌ن خواوه شتانی‌ک ده‌زانم که ئیوه نایزانن.

یه‌عقوب له سو‌جده‌دا ده‌یفه‌رموو:

په‌روه‌دگارا ره‌حم به لا‌وازیه‌که‌م نا‌که‌یت،

ره‌حم به پیرییه‌که‌م نا‌که‌یت،

ره‌حم به مووه سپیه‌کانم نا‌که‌یت و

ره‌حم به ملکه‌چیه‌که‌م نا‌که‌یت.

خودا فه‌رمووی:

"سویند به‌هینز و توانام، ئە‌گه‌ر یوسف مردووش بوایه بۆم زیندوو

ده‌کردیته‌وه، رۆژی دواتر مژده‌ی گه‌رانه‌وه‌ی یوسفی پی گه‌یشت"

(۳۰)

رهنګه ئیستا خه مبار بیت،
زور دهمیکه چاوه پری بیت ئاواته کهت بیته دی،
به لام هیشتا چاوه پروانیت و نه هاتوته دی.

له وډیه وه لامي ئه و دوعایه نه ت نه درایبته وه،
که به دلنکی پاکه وه، به راستگوویی وه، به ئیلحاحه وه کردووتن.

رهنګه ئه مشه و بخوایت و دلت پربن له خه مانیک
که تنها خودا ئاګای لیئانه، ناتوانیت بو که سی باس بکهیت
به هیچ که سیکي ئه م جیهانه ئارام نابیته وه.

پیت ده لیم روژنکی جوان چاوه ریته!
ئومید و هیوا ده گه ریینه وه ناو دلکه ت!
نزا جوانه کانت و هرده گیرین!
به مهش خودا ئیمان کهت نوئ ده کاته وه!
متمانته به خودای خوټ نوئ ده بیته وه!
دلنه وایت ده که م به و ته ی که پیغه مبهری خودا
هاوه لی ئه شکه و ته که ی پی ئارام ده کرده وه (لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا^ط)

(۳۱)

هەر کاتیگ که تاوانیک ئه جامدا،

به نه فسی خۆت بلێ:

هیشتا جهنگه کهم نه دۆراندوو ه!

بیئومید مه به،

به دهستنوێژ گرتنیگ و دوو رکات نوێژ، خۆت بونیاد بنیره وه!

به و په نجانهی تاوانه کهت پیکردوو ه، یادی خودای پێ بکه!

به و چاوانه ی هه رامت پێ دیوو ه، قورئان بخوینه!

خاترجه م به،

گریانی تۆ به کاران لای خودا، وهک موناجاتی پیاو چاکان وایه.

داوای لیخۆشبوونی لیبکه، بۆیه ناوی خۆی ناوه (الغفور)، دهیه ویت

هه رکاتی گه رایته وه بۆلای لیت خۆش بییت.

(فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا) سوورهتی نوح ۱۰

(۳۲)

له پیشه‌وا شافعیان پرسى:
چ کرده‌وهیه‌ک زۆر له خودا نزی‌کمان ده‌کاته‌وه؟
ده‌ستی کرده‌گریان، و فه‌رمووی:
خودا له دلت بروانیت،
ببینیت له دنیا و قیامه‌تدا هیچت ناویت جگه له خودا.

(۳۳)

(الْيَسَّ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ) سووره تی الزمر ۳۶

واته: ئایه خودا بهس نیه بو بهنده که ی.

ئای ئەم ئایه ته چه ندی ئارام ده کاته وه!

چه ندی ههست به گوره یی و میهره بانی خودا ده که م تیاید!

به وانه ده لیم: که خه فهت و کیشه چوارده ووری داون،

به هه موو ئه وانه ده لیم: که سته میان لیکراوه،

به هه موو ئه وانه ده لیم: که ژیان ته واو ماندووی کردوون،

به هه موو ئه وانه ده لیم: که خو شه ویستانیان جینیان هیشتوو،

به هه موو ئه وانه ده لیم: که ته نیان، هه ژارن، نه خو شن....

(الْيَسَّ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ)

(۳۴)

گومانی چی به خودایهک دهبهیت،
میهره بانیه که ی پیش سزاکه ی که وتوه.
گومانی چی به خودایهک دهبهیت،
میهره بانیه که ی هه موو شتیکی گرتۆته وه.

گومانی چی به خودایهک دهبهیت،
له ئافره تیکی داوینته پ خۆشبوو به هۆی ئاودان به سه گیکه وه.
گومانی چی به خودایهک دهبهیت،
بهنده کانی خۆشده ویت و هه رچه نده بی پیویسته لیان.

گومانی چی به خودایهک دهبهیت، به گه رانه وهت دلخۆشه
وه لامت ده داته وه، خه مه کانت دهره وینیتته وه.
گومانی چی به خودایهک دهبهیت، شه وانه دیتته ئاسمانی دنیا
بانگت ده کات بو ئه وهی لیت خۆشبیته، ئاواته کانت بهینیتته دی.

گومانی چی به خودایهک دهبهیت، میهره بانه، ئارام گره، لیخۆشبووه.

(۳۵)

ئەو دەستەیی بەرز دەکریتەوه بەرهو لای خودا
مه‌حاله به به‌تالی بگریته‌وه.

(۳۶)

بیر له سه‌ختی ئیستات مه‌که‌ره‌وه،
به‌لکوو بیر له به‌هیزی و توانای ئەو زاته بکه‌وه که داوای لیده‌که‌یت.
هەر کاریکت له‌سه‌ر گرانبوو، بیری و ته‌ی په‌روه‌ردگارت بی‌ت
(هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ) واته: ئەو‌کاره بو ئیمه ئاسانه.....

(۳۷)

خودا ھەر نیعمەتیک برژینیتە سەر ھەرکەسیکدا،
ھیچ کەس ناتواتی رێگری لیکات.
بە ئارامی و بەختەوەراییەوہ بژی
دُنیا بە کە خودا دەرگایەکی بەرووتدا کردەوہ،
ھیچ کەس ناتوانیت دایبخت.

(۳۸)

ئەگەر خودا بیویستایە توو رەق بیت
بە بەرد دەینافرانیت،
بەلام نەرمی قورەکەت بەمەبەست بووہ.

(۳۹)

خودا خەمى تۆیەتى، که لهناو تاریکی خودی خۆتدا غەرق ببیت،
هەر بۆیە بە بەلا و نەخۆشییەکان ئاگادارت دەکاتەوه.

(۴۰)

خودا ئاگای له گفتوگۆکەت بوو له گەڵ دەروونتدا
که پیت دەوت: ئارام بە، خودا هەموو شتیک باش دەکات!
واگومان دەبەیت خودا شەرمەزارت بکات!

(۴۱)

خودا له هەزاران دلسۆز و پەناگە بەسۆزترە بۆت!
هەر خودا دەمینیتهوه، ئەو دەمەى هەمووان جیت دەهیلن.

(٤٢)

پەروردگارا ھەلەدەکەم بەلام خۆشمدەوییت!
دەزانم کردەوهکانم رەنگدانەوهى خۆشەویستی تۆى تیدا نییە،
بەلام تۆ خودایت، تۆ گەرەیت، تۆ پەناگەمانیت،
بۆلای کى بچین بیجگە لە تۆ!
بمگەرینەوه بۆلای خۆت، بە جوانترین گەرانەوه!

(٤٣)

دانی پێداده‌نیم خودا له‌وه زیاتری پێبه‌خشیووم که شایسته‌یم،
له‌هه‌وله‌کانم زیاتر ریزی لیناوم!
زۆر له‌وه زیاتر له‌گه‌لمدا بووه که من له‌گه‌لیدا بووم!
هه‌رچه‌نده دووربووم وازی لی نه‌هیناوم!
هه‌رچه‌نده که‌مه‌رخه‌م بووم شه‌رمه‌زاری نه‌کردم به‌رانبه‌ر گومانه
جوانه‌که‌م پێی!
له‌ دلی چوارده‌وره‌که‌مدا خۆشه‌ویستی کردم سه‌ره‌پرای که‌مه‌رخه‌می
و تاوانه‌کانم. دانی پێداده‌نم که هه‌تا هه‌تایه شوکرانه‌ی بکه‌م، هه‌یشتا
به‌ته‌واوتی حه‌قیم نه‌داوه‌ته‌وه.

(٤٤)

هه‌رگیز مه‌رج نه‌بووه له چوونت به‌ره‌و لای خودا
وه‌ک فریشته‌کان پاک و بیتاوان بیت.
به‌ته‌واوی تاوان و که‌م و کورتیه‌کانتیه‌وه به‌ره‌ولای خودا بچو،
خودا پیی خو‌شه‌گه‌ر به‌گاولیکش بیت، به‌ره‌و لای بچیت.

(٤٥)

له‌دوای تینه‌په‌په‌بونی کاتیکی زور
ده‌گه‌یت به‌و شته‌ی له‌خودات داواکردبوو.
له‌وه‌یه‌بیرت چوو‌بیته‌وه
به‌لام خودا له‌بیری نه‌چوو‌ته‌وه .....
"مه‌مه‌د متوه‌لی شه‌عراوی"

(٤٦)

ئهوکاتهی خه مه کانت بۆ مرۆقه کان باس ده کهیت
له کۆتاییدا ده لێن: خودا یارمه تیت بدات.
بۆیه فیربه، هه ر له سه ره تاوه
خه مه کانت بۆ ئه و زاته باس بکهیت که یارمه تیت ده دات.

(٤٧)

نیگه ران مه به، گه ر خه فه ت و ئازاره کان ته واو ماندوو یان کردیت!
نیگه ران مه به، گه ر ئه م دنیا فراوانه ت له لا ته نگ بوویه وه!
له وه یه خودا چه زی کردییت
گو ییستی ده نگت بیته له کاتی کدا داوا ی لیده کهیت.

(٤٨)

سوپاس یوسفی راستگو،
لە چیرۆکەكەت فیری ئەوه بووم، سكالام تەنها ببەمه لای خودا.
خەم و كێشەكانم هەر لای ئەو باس بكەم.
خەلكی خوشیان دەوییت، یان رقیان لیتە،
ئەوهی توی خوشدەویت بۆت خەمبار دەویت!
ئەوهی رقی لیتە، خوشحاله كه خەمباریت!
بەلام هەردووکیان هیچیان پێ ناکریت بۆت!
دەى بۆچی سكالای خۆم نەبەمه لای زاتیک كه هەموو کارەكانم بە
دەستی ئەوه!

"ئەدەم شەرقاوی"

(۴۹)

ئوه ته‌نہا خودایه گویت بو ده‌گریټ.

له ناوه‌پراستی تاریکیدا ده‌تبینیت!

ئوه‌ی ژیان لیی بردووی ده‌تداته‌وه، خه‌مباربه!

(۵۰)

ئو دهمه‌ی هه‌ست ده‌که‌یت هه‌موو ده‌رگاگان به‌پرووتدا داخراون،

میهره‌بانی خودا له‌ ده‌رگای مه‌حاله‌وه پیټ ده‌گات، له‌گه‌ل خودا به و

نیگه‌رانی هیچ شتیک مه‌به!

(۵۱)

له خودا ببپار پیوه، نهک بۆ ئه وهی داوای شتیکی لی بکهیت، به لکوو
بۆ ئه وهی سوپاسی بکهیت له سه ر ئه و نیعمه ته بی شووماره ی پیی
به خشیویت.

(۵۲)

ئو خودایه ی رۆژه لات هه تا رۆژئاوا رووناک دهکاته وه،
ناتوانیت تاریکیه بچوکه که ت رووناک بکاته وه!!؟

(۵۳)

به به هیزی و پته وییه وه به رانه ر که سه کان بمینه ره وه،
دواتر به هه موو لاوازییه کانتته وه بچۆره به رده م خودا.

(۵۴)

ئاسمان چه‌ند دووره، خوداش چه‌ندی نزیك!

(۵۵)

خودا به‌خشینی شتیکی جوانت بو دواده‌خات

هه‌تا به جوانتر پیٲت بیه‌خشیت، گه‌شبین به!

(۵۶)

وتم: ئازارم هه‌یه!

خودا فه‌رمووی: ﴿لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ﴾ سووره‌تی الزمر ۵۳

واته نائومی‌د مه‌بن له میهره‌بانی و به‌زه‌یی خوا

وتم: بی که‌سم!

خودا فه‌رمووی: ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ﴾ سووره‌تی ق ۱۶

واته: ئی‌مه له‌وه‌وه نزی‌ک ترین (به زانیاریمان) له شاده‌ماری دلی.

وتم: خودایه هیوا‌یه‌کم پێ ببه‌خشه!

خودا فه‌رمووی: ﴿فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ سووره‌تی الشرح ۵

واته: به‌راستی له‌گه‌ل هه‌موو ته‌نگانه‌یه‌کدا خو‌شی و ئاسانی دیت

وتم: چۆن خه‌ونه‌کانم بیته‌دی؟

خودا فه‌رمووی: ﴿أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ غافر ۶۰

واته: ئی‌م بی‌پارینه‌وه وه‌لامتان ده‌ده‌مه‌وه.

جیهان پشتت تیده‌کات، ئایه‌تیک ده‌بیته پشتیوانت!

(۵۷)

بهو کهسه بلین که براهی کوچی کردوو و له کفن پیچراوه
(لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا) سورهتی التوبه ۴۰
واته: خه مە خو بیگومان خوا له گه لمانه !

بهو کهسه بلین که زانیویهتی نه خوشییهکی کوشندهی ههیه
(وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ) سورهتی الشعراء ۸۰
واته: کاتی نه خووش بکهوم هه ر ئه و شیفام ده دات.

بهو دایکه بلین شهوانه بیداره،
نزا بو رۆله کانی دهکات بگه پینهوه بۆلای
(وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ)
واته: مه ترسه و خه فه تیش مه خو، ئیمه دهیگه پینهوه بۆلات...

بهو کهسه بلین له غوربه تدايه و بیری ئازیزانی دهکات
(وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ) ق ۱۶
ئیمه له وهوه نزیک ترین (به زانیاریمان) له شاده ماری دلی.

(۵۸)

قورټان به یی مه به ست باسی چیرۆکی پیغه مبه ران ناکات.
کام نار هه تیه ی پیندا تیده په ریت،
له چیرۆکی پیغه مبه راندا سه ختر بوونی هه یه!

گه ر له چیرۆکی پیغه مبه ران بر وانیت
نه خووشی، شار به ده ری، له ده ستدان
نه زۆکی، زیندان، ترس... هه موو ئه مانه ده بینیت
ده بینیت خودا به توانایه به سه ر هه موو شتی کدا
ده بینیت چۆن له و حاله تانه رزگاریان بووه!

قورټان پیت ده لیت، بی ئومید مه به.

"ئه ده م شه رقاوی"

(۵۹)

نازانیت چ ساتیک پیټ دهوتریت

(قَدْ أُوتِيَتْ سُؤْلَكَ) سوورهتی طه ۳۶

واته: بهراستی ئهوهی داوات کرد پیټ درا.

له نزا بیزار مهبه!

هموو داواکانت بهرهو پوره‌دگاری جیهانیان بهرزبکه‌وه.

(۶۰)

ته‌نھا له یهک سوچه‌دا سکالای خه‌مه‌کانت بکه‌ی بو خودا، زور

باشتره له‌وهی چهن‌دین سال سکالای خه‌مه‌کانت له‌لای مروّقه‌کان

بکه‌یت.....

(۶۱)

خودا هموو دهرگاگان به پرووتا داده‌خات

بو ئه‌وهی به ته‌نھا له دهرگای ئه‌و بده‌یت.....

(۶۲)

ته واو دلنیا به!
خودا واز له کهسی خۆراگر ناهینیت،
هه تا به ته واوی پاداشتی نه داته وه!
پاداشتیک که چه ند به رانبه ری خۆراگریه که یه
بۆ ئه وهی هه موو خه م و ئازاره کان له بیربکات.

(۶۳)

گهر پیوستیت هه بوو، به لام توانات نه بوو،
ئه وا خودایه کت هه یه توانای هه یه و پیوستی نییه!
(أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ) سوورتهی فاطر ۱۵
واته: ئیوه هه ژارو نه دارن و هه میسه ئاتاجی خوان، هه ر ته نها خواجه
که بی نیازه و شایانی سوپاسه.

(٦٤)

هینده متمانهى به خودا هه‌بوو
له پۆژیکدا که ئاسمان سامال بوو
ده‌چوو بۆ سه‌رکینگه وشکه‌که‌ى
بۆ ئه‌وه‌ى داوا له خودابکات بارانن ببارینیت
چه‌تر و پالتاوى له‌گه‌ل خۆى ده‌برد
بۆ ئه‌وه‌ى که هاته‌وه له پینگادا باران ته‌پى نه‌کات!

(٦٥)

نه که ی شهیتان قه ناعه تت پیبکات
که خودا ته نها ته و به ی راستگوکان و ه رده گریټ و
ته نها ده رگا بو ئه وانه ده کاته وه خاوه نی ئیمانیکي پته ون.

سویند به خودا
هه رگیز ده رگا به پووتدا داناخات
که رچی تاوانه کانت هینده زوربن بگاته ئاسمان.
که ر تاوانت ئه نجامدا، لوتبه رزی نه تگریټ و ته و به نه که یټ.

چاکه ت خوشبویت گه رچی ئه نجامت نه دا.
رقت له خراپه بیټ گه رچی ئه نجامیشت دا.

مژده ت له بیټ.....

(٦٦)

چەندى پىداويستىت زۆر بوو
چەندى ھەژار بوويت
چەندى دەرگاگان بە رووتدا داخران
تەنھا داوا لە خودا بکە
تەنھا چاوه‌رپى بە خشىنى خودا بە
تەنھا ئومىد بە خودا بىت بۆ دلخۆشبوونت
خودا پىي خۆشه تەنھا داوا لەوبکەيت
لەوکەسە رازىيە سەرھتا داواى لەوکردووه
گەر وات کرد
خودا ھيوا و بەختەوھريت پىدەبە خشىت
ھۆکارەکانى دلخۆشيت بۆ ئاسان دەکات.

(٦٧)

ئو دهمه‌ی نوح دوعای کرد

فهرمووی: (اَنْی مَعْلُوْبٌ فَاَنْتَصِرُ)

به‌خه‌یالیدا نه‌هاتبوو که له‌به‌ر خاتری ئه‌م

خودا هه‌موو مروٲایه‌تی ژیرئاوده‌خات.

متمانته به‌خودا هه‌بیٲ.

(٦٨)

مه ریه م وتی: (یَلِیَّتِنِیْ مِثُّ قَبْلِ هَذَا وَكُنْتُ نَسِیًّا مَنَسِیًّا)

واته: ئای خوژگه پیش ئه م (پرووداوه) بمردمایه

و من شتیکی له بیرچووهی باس نه کراو بوومایه.

مه ریه م نه یده زانی له سکیدا پیغه مبه ریکی هل گرتووه.

هه ندیک نارپه حه تی و ته نگه ژه،

به خته وه ری و خو شیه کی زوریان له خو گرتووه

هه ربویه بیئومید مه به گه ر نارپه حه تییه کانت دریزه یان کیشا....

(٦٩)

په‌ياميک بۆ هه‌موو که‌سيکی خه‌مبار

(لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ) سووره‌تی البقرة ٢٥٥

واته: خودا نه وه‌نه‌وز ئه‌یگرئ و نه خه‌و.

دلت ئارام بيیت

ئه‌ندامه‌کانت هيمن بن،

دوودلييه‌که‌ت برپوات،

خاوه‌نی ئه‌م گه‌ردوونه‌ کاره‌کانت به‌رپوه‌ ده‌بات،

فه‌رامۆشت ناکات،

له‌بیرت ناکات،

هیچ شتيکی لیشاره‌وه‌ نايیت...

(۷۰)

تاقی بکه ره وه ئه وکاتهی ئاواتیک ده خوازیت
بلییت " لاحول و لاقوة إلا بالله "
نیهتت و ابییت ئه م ئاواتهت دیته دی
زۆر دلنیا به و متمانهت به خودا هه بییت
که خودا شه رمه زارت ناکات و ئاواته کهت دیته دی....

(۷۱)

په نجه یه کت بخه سه رگه ردنت
هه ست به شاده ماری دلت ده کهیت
سه رسام ده بییت چه ندی لیتته وه نزیکه
پاشان له م ئایه ته رابمینه: (وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ)
واته: ئیمه له وه وه نزیک ترین (به زانیاریمان) له شاده ماری دلی.

(۷۲)

- دایه‌گیان خودا گوئیستی نزاكانمانه؟

+ به‌لى رۆله‌گیان.

- ئەى بۆچى ئەوهى لیم داوا کرد، پیتی نه‌به‌خشیم؟

+ چونکه دکتۆر ئەو دەرمانه‌مان دەداتى پئویستمانه،

نه‌ک ئەوهى چه‌زمان لیبه‌تى.

(۷۳)

کى کاتژمیر چواری به‌یانی گرنگى به‌ نازاره‌کانت دەدات؟

+ خودا.....

(٧٤)

ئەوکاتە‌ی خودا دووجار له‌سه‌ریه‌ک ده‌فه‌رمووت:

(فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا)

واته: به‌راستی له‌گه‌ڵ هه‌موو ته‌نگانه‌یه‌که‌دا خۆشی و ئاسانی دیت،
بیگومان له‌ راستیدا له‌گه‌ڵ هه‌موو ته‌نگانه‌یه‌که‌دا خۆشی و ئاسانی دیت.

ئەوا بزانه، کاره‌که ته‌نها پێویستی به‌ که‌مێک خۆراگرییه و هه‌چی تر.

(۷۵)

ده زانم له درهنگانیکې شه ودا بیر له داهاتوت ده که یته وه،
ترست هه یه خوښه ویستانت توشی نارچه تی دنیا بین،
ده ته ویت شتیک به ده ست بهینیت بو ټه وهی که میک له م ترسه ت
بره ویته وه، به لام ناتوانیت.

هه موو ټه وهی ده ته ویت ژیانیکې ئارام و هیمنه،
واده زانیت به ده سته یتانی ټه مه ش زور ئاسانه،
به لام دواتر رووبه رووی چه ندین دوخی ناخوش ده بیته وه!

ئارام به، شتیک هه یه تا ئیستا ټه نجامت نه داوه.
زاتیک هه یه پشتی پیببه ستیت!
ټه ندازه ی خه مه که تی به لاوه گرنګ نییه!
ټه ندازه ی کاره ئالوز و چاره سه رنه کراوه کانتی به لاوه گرنګ نییه!
هه موو شه ویک بانگت ده کات، به نده که م چیت پیویسته؟
به نده که م چ داوا ده که ی پیت ببه خشم؟
تو خودات هه یه.....

(۷۶)

خودایه، تهنه خۆت ده زانیت

پۆشتنی موسا چه ندی کاریگه ری له دلی دایکیدا هه بوو!

به لام پیت فه رموو: (وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ)

مه ترسه و خه فه تیش مه خو به راستی ئیمه ده یگیرینه وه بۆلات.

ته نه خۆت ده زانیت ئازاری مه ری م چه ندی زۆربوو که وتی:

(يَلِيَّتِي مِثُّ قَبْلِ هَذَا) واته: ئای خو زگه پیش ئه م (پووداوه) بمردمایه

له ری نیردراوه که ته وه پیتان فه رموو:

(أَلَا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكَ تَحْتِكَ سَرِيًّا)

واته: خه فه ت مه خو و غه مبار مه به بیگومان پهروه ردگارت له

خوارته وه جوگه یه ک ئاوی بۆ فه راهه م هیناوی.

ته نه خۆت ده زانیت ئازاری یه عقوب چه ندی زۆربوو!

وتی: (إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ)

دواتر یوسف بۆ گه پرانده وه.

خودایه شتیکی له م شیوهش بۆ ئیمه.....

(۷۷)

سلاو بۆ ئهوانه‌ی، که خویندیانه‌وه: (يُدِيرُ الْأَمْرَ)
واته: ئه‌وه خودایه له ژوور ئاسمانه‌وه کاروباری زه‌وی ریک ده‌خات
و سه‌ره‌رشتی ده‌کات.
کاره‌که‌یان بۆ خودا به‌جی هه‌شت.

سلاو بۆ ئهوانه‌ی، که خویندیانه‌وه: (فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا)
دلایابوون خۆشی هه‌ر دیت!

سلاو بۆ ئهوانه‌ی که خویندیانه‌وه: (فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ)
واته: چ گومانیکتان هه‌یه له په‌روه‌ردگاری جیهانیان؟!
وتیان چاکه و به‌خشین خودایه!

(۷۸)

(يَمُوسَىٰ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْأَمِينِينَ) سوره تي القصص ۳۱

واته: ئه ی موسا وهره پيش و مه ترسه به راستی تو له و که سانه ی
بی باک و بی ترسن.

ئه وه ی له پال خودابیت ئارامه!

هه رکه سیك خودا بیپاریزیت، پاریزراوه!

هه رکه سیك خودا پاراستی

چ ترسیك پیی ده گات.....!

(۷۹)

” که سیك هه یه داوام لیبکات، پیی بیه خشم!”

مه رج نییه ته نها له نویتزا داوا له خودا بکهیت

پارشویان داوا له خودا بکه، گه رچی له جیگاشدابوویت.

(۸۰)

(إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ)

واته: من باسی خهفته و په ژاره م هر لای خوا ده که م.

یه عقوب کاتی ئه مه ی فهرموو

کورپه که ی له ده ست دابوو، بینایی نه مابوو.

خودا کورپه که ی و بیانی بو گه پرانده وه...

هر که سینک ده یه ویت سکالا خه مه کانی بکات،

با سکالا کانی بیاته لای خودا!

(٨١)

(إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ)

واته: من باسی خهفته و په ژارهه هه لای خوا ده کهم.

چه ندی هاو پیت زور بیت

چه ندی هاو پیتی نزیکت هه بیت،

ئارامی و دلخووشی و هیمنی،

پازی بوون و سه به رزی و سه رکه وتن

به دهست ناهینیت، ته نها له سکا لابرده لای خودا نه بیت.....

هه ندی ئازا هه یه هیچ که سیک لیبی تیناگات،

ئه که رچی باسی بکهیت و پروونی که یته وه

ته نها خودا لیت تیده گات،

ته نها ئه و ده زانیت چیته و چیت پیویسته.....

(۸۲)

(وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ) سوورتهی الصافات ۹۹
ئیبراهیم وتی، من ده پۆم بۆ لای پهروهردگارم، دلنیام رینموونیم
دهکات.

هه رکات دلت تهنگ بوو، برۆ بۆلای خودا!
هه رکات دنیات له بهر تهنگ بوو، برۆ بۆلای خودا!
هه رکات ئازاریان دای، برۆ بۆلای خودا!
هه رکات زۆر ناساغ بووی، برۆ بۆلای خودا!
هه رکات زۆر نارپهحهت بووی، برۆ بۆلای خودا!

به دلکی پر متمانه وه برۆ بۆلای خودا،
دلنیابه رینمونیت دهکات.....

له هه موو شتیک بی پیویستت دهکات
له گه ل خودا به،
هه موو کارهکانی ئەم گهردوونه له ژیر دهسهلاتی ئەو دایه!

(٨٤)

(إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ)

ئەو نەفسەت زیندوو دەکاتەو، که له ناو دونیادا پۆچوو!
ئەو ژیانە ئارامەت بۆ دەگیڕیتەو، که خەم و ئازار دایپۆشیوو!
ئەو ئازیزەت بۆ دەگەڕینیتەو، که بیئومیدی له گەرانهوهی!

تەنها سوژدە ببه و لێی نزیک بەرهوه.
شکاویت رابگهیهنه، سهركه وتنت پیده به خشییت.

(۸۵)

هه ركات دلتهنگ بوويت

بیری خۆتی بخهروه

چۆن نوح پزگاری بوو له وشه پۆلانهی وهك شاخ وابوون!

چۆن ئیبراهیم له ئاگر پاریزرا!

چۆن یونس له ناوسکی نههنگه که پزگاری بوو!

چۆن رووباره که بۆ موسا دوولهت بوو!

جوانترین شت له فریاکهوتنی خودایی ئهوهیه

له کاتیکدا دیت، که بیتۆمید بوویت له هه موو هۆکارهکان!

له کاتیکدا دیت، تهنها خودا له دلتدا ماوه تهوه!

(۸۶)

ئو دهمه ی باوک و برا و کهسه نزیکه کانی یوسف
له دهووری کۆبوبونه وه، یوسف فهرمووی:

(أَنْتَ وَلِيٌّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) سووره تی یوسف ۱۰۱

واته: خودایه تۆ پشتیوان و یارمه تی ده ری منی له دنیا و له پوژی
دوایی دا.

سویند به خودا هیچ شتیک ناگاته پشتیوانی خودا بۆ بهنده که ی.

(۸۷)

نوویژ ده‌که‌یت، هانا بو خودا ده‌به‌یت و نزا ده‌که‌یت، به‌لام خودا به ئارامی و هییدی هییدی وه‌لامت ده‌داته‌وه، زور جار هه‌ست ده‌که‌یت فه‌رامۆش کراویت و به‌ته‌نها ماویته‌ته‌وه، خوداش له‌گه‌لت نییه، به‌لام پیویست بوو ماوه‌یه‌ک له ئازار و خه‌م دا بژییت، ئازارت چه‌شتوووه و خوداش یه‌کسه‌ر پرزگاری نه‌کردوویت!؟

له‌ داهاتودا ئه‌وه ده‌زانیت که خودا هه‌موو ئه‌وانه‌ی له‌به‌ر تو بووه، بو ئه‌وه‌ی به‌دریژای ژیانته‌ به‌ خوۆشی و شادی و ئارامی بژییت.

(٨٨)

(وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَّا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ)

واته: بیزار بوون له گیانی خویشیان و زانیان هیچ په ناگهیه ک نییه له
(سزای) خوا مه گهر په نایی خوئی.

رۆژیک دیت ههست ده کهیت له م جیهانه دا ته نیایت،
ده گریت و کهس گوئی له گریانه کهت نییه!
ئازار ده چیژیت و کهس نییه دلنه وایت بکات!
هه موو ده رگاکان به پرووتا داده خرین،
بۆئه وهی بکهیت بهو ده رگایه ی هه رگیز داناخریت.....

(۸۹)

که د‌لنیا‌بوویت (إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ)

واته: بیگومان کاروبار هه‌مووی به‌ده‌ست خواجه.

که د‌لنیا‌بوویت (يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ)

واته: ئه‌و خواجه له ژوور ئاسمانه‌وه کاروباری زه‌وی ریک ده‌خات و
سه‌رپه‌رشتی ده‌کات.

شوینه‌واری ئه‌مه له د‌لتدا هه‌ست پی‌ده‌که‌یت!

هه‌ست به گ‌ورانکاری ده‌که‌یت له ژیا‌نتدا!

نه‌ینی به‌رپه‌بردنی خودا توشی سه‌رسورمانت ده‌کات!

پووناکی باربوونی کاره‌کانت له‌لایه‌ن خوداوه به‌ته‌واوی هه‌ست
پی‌ده‌که‌یت!

(۹۰)

ئەوکاتە‌ی له‌گە‌ڵ خودادا دە‌دویتی، گەرچی فرمی‌سکی زۆریش برژی‌ت
یان وشە‌کان تیکە‌ڵ بکه‌یت، بریندار نابیت و هه‌ست به‌ شه‌رمه‌زاری
ناکه‌یت، چونکه‌ ده‌زانیت ملکه‌چ بوون و زه‌لیل بوون به‌رانبه‌ر خودا
هی‌ز و توانایه‌.

(۹۱)

به‌خته‌وه‌ربوونت له‌ غه‌یری خودادا مه‌بینه‌وه‌،
له‌به‌رئ‌ه‌وه‌ی که‌سی نزی‌ک دوورده‌که‌یت‌ه‌وه‌،
خۆشه‌ویستانت بی‌ وه‌فا ده‌بن، ئ‌ه‌وانه‌ی له‌ ژیان‌دان ده‌مرن.
مال‌ و تهن‌درووستی و سامان نامی‌نین.....
ئ‌ه‌وه‌ ته‌نها په‌روه‌دگاری جیهانیانه‌ ده‌می‌نیت‌ه‌وه‌.

(۹۲)

لینان پرسى: بۆ ھەمیشە پووت بە خەندەیه ؟
وتى: شەرم دەکەم خەمباریم،
لە کاتیکدا ھەموو کارەکانم بە دەستی خودایە .

(۹۳)

ئارام بە، خودا لەگەڵتە!
ئەو دلەت کە بریندار کرا، خودا ساررپیژی دەکات!
ئەو شتانەى ھەستیان بریندار کردى،
خودا خۆى بۆت چاک دەکاتەوہ!
ئەو دەرگایەى داخراوہ بە پووتدا، خودا بۆت دەکاتەوہ!
ھەموو ئەمانە تەنھا بۆ ئەوہیە کە ئارام بیت.

(۹۴)

ئەو ئازارانه‌ی که هیچ که‌سی ئاوپری بۆ نه‌دایه‌وه
له ژیر چاودییری خودادایه!
متمانته به خودا هه‌بیت و بیئومید مه‌به!

(۹۵)

ئەو کاته‌ی خودا فه‌رمان ده‌کات
له نیوان به‌ردیکی ره‌قدا گولیک برویت
ده‌پرویت.....!
کاره‌کانی توش به هه‌مان شیوه‌ن.

(۹۶)

ههتا خودا گوئیستم بیته.....
ئاوات دهخوایم، داوای لیده کهم.

(۹۷)

(اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ) سوورهتی الشوری ۱۹
واته: خودا دلسۆزه بۆ بهندهکانی.
بهسۆزیی هه موو کهسهکانی بهرانبهرت کۆبکه یته وه،
لهسه رووی هه موویانه وه بهسۆزیی دایک و باوکیشته بیت،
هیشته ناگاته دلۆپیک له ده ریای بهسۆزیی خودا.

(۹۸)

نه‌خۆش ده‌که‌ویت،
چونکه خودا ده‌یه‌ویتی لیت خۆشبیٲ.

به‌لات تووش ده‌بیٲ،
چونکه خودا ده‌یه‌ویتی میهره‌بانیت به‌سه‌ردا ببارینیٲ.

خه‌فته‌ت تووش ده‌بیٲ،
چونکه خودا ده‌یه‌ویتی نرخ‌ی دل‌خۆشی بزانیٲ.

هه‌رگیز میهره‌بانی خودات لی نابریٲ.

(۹۹)

بى ئومىد مەبە،
گەنجىنەكەى خودا، لە پىداوئىستىهكانى تۆ زۆر گەورەترە.

(۱۰۰)

ئايا ھەموو كارەكانت بەدەستى خودا نىيە؟
دەى كەوايە، ئارام بە.

(۱۰۱)

كە خودا بەندەيەكى خۆى خۆشويست
بىرى دەكات، وەك چۆن ھاورپىيەك بىرى ھاورپىكەى دەكات.

(۱۰۲)

- حالت چۆنه له گه‌ل خودادا؟
+ هه‌موو شه‌ویک ده‌خه‌وم و ئاماده نیم بۆ دیداری،
هه‌موو رۆژیک مۆله‌تم ده‌دات، به‌لکوو بگه‌ریمه‌وه.....

(۱۰۳)

ئه‌گه‌ر که‌شته‌یه‌که کون نه‌کرایه، ده‌ستیان به‌سه‌ردا ده‌گرت!
ئه‌گه‌ر منداڵه‌که نه‌کوژرایه، ده‌بووه خه‌فته بۆ دایک و باوکی!
ئه‌گه‌ر دیواره‌که‌یان چاک نه‌کردایه، مافی بیباوکه‌کان ده‌خورا!

بزانه خێر و چاکه ئه‌وه‌یه که خودا بۆمانی هه‌لده‌بژیریت.

(۱۰۴)

(قُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا) سوه‌تی نوح ۱۰
واته: داوای لیخۆشبوون له خودا بکه‌ن خودا لیخۆشبووه.

ئهو کاته‌ی ده‌لییت " استغفرالله "
داوای دوو شتت له خودا کردووه:
داپۆشینی تاوانه‌که‌ت و
لیخۆشبوونت لیی به‌جۆریک سزات نه‌دا له‌سه‌ری.

(۱۰۵)

قورسترین جۆری دووری ئه‌وه‌یه
که له خودا دووربیت، له کاتیکیدا خودا ده‌فه‌رمویت:
(وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ)

(۱۰۶)

پیاو چاکیک فه‌رمووی:
ئه‌گه‌ر خودا برابه‌کی پیبه‌خشیوویت
هاوکاری ده‌کردیت له‌کاری چاکه‌دا،
بزانه‌خودا ده‌یه‌وئیت تووشی چاکه‌ببیت.

که‌خودا هیدایه‌تی دایت نزا بکه‌یت
بزانه‌ده‌یه‌وئیت پیٶت ببه‌خشیٶت.

که‌وای لی‌کردیت کاری خه‌لکی راپه‌رینیت،
بزانه‌خودا جیت ناهیلٶت.

گه‌ر سازانتی یادی بکه‌یته‌وه
بزانه‌خووشی ده‌وئیت.

گه‌ر خودا به‌نده‌یه‌کی خووی خووشبوٶت
به‌توانای ده‌کات، سه‌ری ده‌خات، وه‌لامی ده‌داته‌وه.

(۱۰۷)

به دلته‌نگی و بیتاقه‌تیه‌وه باسی خه‌م و کیشه‌کانی بۆی ده‌کرد.
وتی: ده‌توانیت ئەم وتانه‌ی ئیستا له سوچه‌دا بۆ خودا باس بکه‌یت؟

دوای ماوه‌یه‌ک هاته‌وه و پێی گوت: ئیتر خه‌مه‌کانم بۆ که‌س باس
ناکه‌م، سوپاس بۆ خودا ئیستا زۆر باشتربووم.

تۆش تاقی بکه‌ره‌وه.

(۱۰۸)

له کاتی دوعا‌کردندا
خودا ره‌وانیژی‌تی تۆی ناو‌یت، به‌لکوو دل‌تی ده‌و‌یت.

(۱۰۹)

زۆر جار داوا له خدا ده کهین، حالمان بگۆریت،
لئ نازانین خودا دهیه ویت به هوی ئەم حاله وه بمانگۆریت.

(۱۱۰)

نووسی بووی: خودایه دلەکان بگهیه نه به ئاواتی خۆیان.
منیش بۆم نووسی:
ئەگەر خودا وهلامی دوعا کهت بداته وه، ئەوا هه موومان تیا ده چین،
چونکه له وهیه شتانی کمان پی خوشبیت، به لام بۆ ئیمه خراپ بیت.
جوانتره دوعا کهی پیغه مبه ری خودا بکهین، که پره له ته سلیم بوون:
په روه دگارا داواي هه موو چاکه یه کت لیده کهم،
ئییستای و داها تووشی، ئەوهی من ده یزانم و ئەوهشی نایزانم.

(۱۱۱)

گەر ده تزانی خه لکی چه نده به خیرایی له دواى مردنت له بیرت ده کهن،
له ژيانندا ته نها هه ولى رازی کردنی خودات ده دا.

(۱۱۲)

گەر دوغات کرد،
دواى ماوه یه کی زۆر وه لامت نه درایه وه،
پیداویستیه کانیشت زۆر زۆر بوون.
داوا له خودا بکه لیت خوشبییت!
گەر لیت خوشبییت،
پیداویستیه کان بو جیبه جی ده بییت به بی ئه وهی داواى لیبکه ییت.

"ابن القیم"

(۱۱۳)

گه‌رچی به‌رده‌وام بووی له‌دوعا‌کردن، به‌لام نار‌ه‌حه‌تیه‌کانت هه‌ر
مابوون، بزانه‌خودا‌نایه‌وئیت به‌ته‌ن‌ها وه‌لامی دوعا‌کانت بداته‌وه،
به‌ل‌کوو ده‌یه‌وئیت شتانیکت پییبه‌خشییت که‌داوات نه‌کردوون.

"ابن‌ال‌قیم"

(۱۱۴)

پەرودەر دگارا
نوێژیک ناکەم، شایەنى تۆ بیت.
بە رۆژوو نابم، وەك بە رۆژوو بوونی داوود.
كە نەخۆش دەكەوم، وەك ئەیوب خۆراگرنیم .
وەك یونسیش تەسبیحاتت ناکەم.
وەك یەحیاش دینەكەم بە بەهیزی نەگرتوو.
وەك یوسفیش ناتوانم چاو و ئەندامەكانم ببپاریزم.
بەلام خودایە وەك ئەمانە تۆم خۆش دەویت.

(۱۱۵)

خودا له دایکت میهره بانته تره بۆت!
ئه گهر له ده رگای خودات دا،
له بهر ده رگاکه یدا وه ستایت،
په نات ته نها بۆ ئه و برد،
راستت کرد له گه لیدا،
دلته پر بوو له و قه ناعه ته ی که پیویستت به وه.

خودایه ته نها تۆم هه یه!
ته نها په نام بۆتو هینا وه!
ئه گهر قه ناعه تته به مه هه بوو،
سوور بوی له سه ری و له بهر ده رگاکه یدا وه ستایت،

سویند به خودا،
پیویستیه که ت چه ندی گه وره بیت، خودا بۆت جیبه جی ده کات.

(۱۱۶)

هەندى لە پيشنانان فەرموويانە:
گەر لە رۆژى دوايدا سەرپشکم بکەن،
کە خودا لىپىچىنەوهم لەگەل بکات، يان دايکم!
دەلیم خودايە تۆ لىپىچىنەوهم لەگەل بکە،
چونکە لە دايکم ميهره بانترى بۆم.

(۱۱۷)

ئەوکاتەى لە ھۆکارى ئازارەکانمان دەکۆلینەو، بۆمان دەردەکەوئیت
زۆربەى نارەحەتى و ئازارەکانمان بەبۆنەى مروڤه کانهو بوون،
جوانترين شتەکانیش لەگەل خودادا تووشمان بوون.
ئیمەش ھەر بەردەوام خۆمان لە خەلکى نزيك دەکەينەو و لە خوداش
دوور دەکەوينەو.

"ئەدھەم شەر قاوى"

(۱۱۸)

هه‌رکه‌سینک ته‌واوی ژیان‌ی په‌یوه‌ست بکات به‌ته‌ن‌ها یه‌ک شته‌وه، به‌جۆرێک پشت به‌و شته‌به‌ستیت، به‌سه‌رچاوه‌ی هیزوتوانا و خۆشی و ئەمنی خۆی بزانی‌ت.

ئەوا بیگومان خودا به‌هه‌مان شت تا‌قیده‌کاته‌وه

هه‌تا بۆی بسله‌مینیت، ئەم شته‌به‌تال و هه‌یچه‌و ده‌پروات

ئەوه‌ته‌ن‌ها خودایه‌، هه‌رده‌م ده‌مینیت‌ه‌وه!

(وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا)

واته: چووه‌ناو باخه‌که‌یه‌وه‌له‌کاتی‌کدا که‌سته‌م‌کار بوو له‌خۆی، وتی باوه‌ر ناکه‌م هه‌رگیز ئەم باخه‌م له‌ناو بچێ.

ئەنجامه‌که‌ی :

(وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ

عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا) سوره‌تی الکه‌ف 42

واته: سامان و به‌روبوومه‌که‌ی له‌ناوبرا (به‌هه‌وره‌بروسکه‌سوتاو نه‌ما) ئینجا کابراش له‌داخا ده‌سه‌کانی ده‌پرواند و ئەم دی و دیوی پێ ئەکردن له‌سه‌ر ئەوما‌له‌ی که‌خه‌رجی کرد بوو تیایدا له‌کاتی‌کدا (که‌پری) باخه‌که‌ی هه‌موو که‌وتوون به‌سه‌ریه‌کدا و ده‌یووت کاشکای که‌سم نه‌کردایه‌به‌هاوه‌لی په‌روه‌ردگارم.

(۱۱۹)

" به گویره‌ی خه‌ونه‌کانت داوا له‌خودا مه‌که،
به‌لکوو به‌گویره‌ی ئه‌ندازه‌ی مولکه‌که‌ی داوای لئ بکه!
خودا خاوه‌نی ئاسمان و زه‌مینه،
هیچ شتی‌ک ده‌سته‌وسانی ناکات،
هه‌ربویه‌ داوای شت گه‌لیکی مه‌حالی لئیکه....

(۱۲۰)

گه‌ر پرسیاریان لئ‌کردیت بوٶ ئاوا غه‌مبار و بی‌تا‌قه‌تیت؟
به‌راستی وه‌لامبده‌ره‌وه، پئیان بلی:
أستغفرالله که‌م ده‌که‌م، و قورئانم پشت گوی خستوو!

"عه‌لی ته‌نتاوی"

(۱۲۱)

هه ندى ده رگات به پرووتدا نه کرایه وه،
چونکه هه یی تو نه بوون.

هه ندى کهس جیيان هیشیتیت،
چونکه په رهیه ک بوون له ژیانته نه ک کتیبیک.

هه ندى ئاوات نه هاته دی،
چونکه کاته که ی گونجاو نه بوو.

هه ندى هه لت له ده ستدا،
چونکه بو سه رکه وتن پێویستت به ئه زموونى زیاتره.

هه ندى ئازار درێژه یان کیشا،
چونکه دلخوشیه که ی دواترى زور زور زیاتره.

(۱۲۲)

مه‌ریه‌م به کومه‌لیک رووداوی سه‌خت و ناخۆشدا تییه‌ری
له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا پیی و ترا، (فُكُلِي وَ اَشْرِي وَ قَرِي عَيْنًا) ^ط
واته: بخۆ و بخۆره‌وه، چاو و دل‌رۆشن به!

ژیانی خۆت به ئارامی به‌پێکه،
گه‌رچی باردۆخیشته زۆر ناخۆشبوو،
به زۆر بیرکردنه‌وه لیی خۆت له‌ناو مه‌به.
خودا به جوانترین شیوه‌ کاره‌کانته به‌پێوه ده‌بات.

(۱۲۳)

(إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِّعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ) سوورته‌ی ص ۴۴

واته: به‌راستی ئیمه ئه‌یوبمان به‌ خوگر بینی چ به‌نده‌یه‌کی چاک بوو
به‌راستی ئه‌و زۆر گویرایه‌ل و روو له‌خوا بوو.

دوای چه‌ندین سال له‌ تاکیکردنه‌وه،
دوای ته‌مه‌نیک له‌ نارپه‌حه‌تی،
له‌ نه‌خۆشی، له‌ له‌ده‌ستدان،
خودا به‌ ئارامگر ستایشی ده‌کات.
خوداش قه‌ره‌بووی بو‌ کرده‌وه،
هه‌تا رازی کرد، زه‌نگینی کرد،
بی پێویستی کرد له‌ هه‌موو که‌سێک.

(۱۲۴)

خودای گەوره دەفەرمویت:

گەر بەنده کەم ویستی تاوانیک ئەنجام بدات، لەسەری مەنوسن هەتا ئەنجامی دەدات، ئەگەر ئەنجامی دا تەنها یەک تاوانی لەسەر بنوسن، گەر لەبەر منیش وازی لە تاوانە کە هینا چاکە یەکی بۆ بنوسن، گەر ویستی کاریکی چاک بکات و ئەنجامی نەدەدا چاکە یەکی بۆ بنوسن، گەر ئەنجامی دا لە دە هیندەوه و بۆ ۷۰۰ هیندە بۆی بنوسن....

لەبارەى میهرەبانى خوداوه بۆتان دەدویم.

(۱۲۵)

به دوعایه کی پیغهمبهر نوح، که تهنه چوار وشه بوو، هموو زهوی
ژیرئاوکوت (أَنْتِ مَغْلُوبٌ فَأَنْتَصِرْ)
واته: به راستی من شکستم خوار دووه (بی دهسه لاتم) دهی تو یارمه تیم
بده.

سولیمانیش به سی وشه بووه خاوهنی هموو زهوی.
(وَهَبْ لِي مُلْكًا) سوره تی ص ۳۵

پیویست ناکات له دوعاگانماندا زور بلین،
وشه کانی ریک بخهین و بیلاوینینه وه،
به لکوو ئه وهی پیویسته تهنه راستگوی و دلسوزیته،
خودا ره وانبیژی توی ناویت،
خودا دلته دهویت.

(۱۲۶)

شتیکت بۆ باس ده که م

که دلت ئارام بکاته وه

خودا فه رموویه تی:

(وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ)

واته: هه رده می به نده کانی من پرسیاریان لی کردیت ده باره ی من

ئوا بیگومان من لیانه وه نزیکم، گیرا ده که م نزای نزاکاران هه رکاتیکی

هاوار و نزام لیبکه ن.

دوعا کلیله بۆ هه موو داخراوییه ک.

قه دهر ده گۆریت.

دوعا بکه و بی ئومید مه به!

ئه وه ی بۆتو بیت، هه ردیت، گه رچی لاواز و بیتواناش بیت.

(۱۲۷)

باش بزانه گومانی باش بردن به خودا
یه کیکه له هوکاره کانی وهرگرتنی دوعا
ئیتیر بوچی بیتاقه تیت و خه مباریت!

تو داوات له خاوهنی ئاسمان و زهمین کردووه
ئه وهنده مهلی دوعام کرد، دوعام کرد،
له وهیه کاتی وه لامدانه وه زور نزیک بیت،
دلخوشیت نزیکتر بیت
ئه وهت بیر بیت

(وَأَنَّهُ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ) سوورتهی الحج ۶

واته: بیگومان نه و (خوایه) توانای به سهر هه موو شتیکیدا هه یه.

(۱۲۸)

پهروه رینه ئه و دلنیایهی یه عقوبم پی ببخه شه
(فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ)
واته: بویه چارم دان به خودا گرتنه به جوانی، به و ئومیدهی خوا
هموویانم بو بهینیته وه، به راستی هه ر ئه و زانای کار دروسته.

(۱۲۹)

به ریوه بردنی کاره کانت له لایه ن خوداوه، له وهی خۆت زۆر باشتره،
ئه وهی هه زت پییه تی لیت ده گریته وه وه ک تاقیکردنه وه یه ک، بو ئه وهی
ببینیت چه ندی ئارامیت، ئارامگرییه کی جوانی نیشان ده،
ده بینیت ورده ورده کاره کانت ئاسان دهین.
هه موو ئه وانه ی رووده دن بو تو باشترن
جا به خشین بیت یان لیگرتنه وه.
"ئیینول جه وزی"

(۱۳۰)

بیرت بیټ

خودا ویستی له‌هه‌رشتیک بوو، ده‌بیټ.

گه‌رچی ئاوه‌ز و لوژیک و هه‌موو دانیش‌توانی زه‌وی پوودانی ئه‌وشته

په‌تبه‌نه‌وه، که خودا شتیکی ویست که‌س ناتوانیټ بیټه‌ پێگری.

(وَاللّٰهُ غَالِبٌ عَلٰۤی اَمْرِہٖ) واته: خوا به‌سه‌ر کاری خویدا زاله.

(۱۳۱)

گەر زۆر زۆر چه‌زت ده‌کرد شتتیک به‌ده‌ست بهینیت
زۆر داوا له خودا بکه و بلی :
خودایه ده‌سه‌لاتی خۆتم نیشان بده له ئاسانبوونی ئەم کاره‌دا.
له نیوان بانگ و قامه‌ت،
له نیوه‌ی شه‌ودا،
له دوا‌ی نوێژه‌کان،
ئەم دوعایه بلی‌ره‌وه.
پاشان ببینه خودا چۆن وه‌لامتت ده‌داته‌وه.
متمانەم پێبکه خودا هه‌رگیز شه‌رمه‌زارت ناکات.

(۱۳۲)

وامەزانه نەفسەت بەرەو لای کارى چاکەى بردووی،
بەلکۆو بزانه تۆ یەکیکیت لەو بەندانەى خودا خۆشى دەوین
کەم تەرخەمی لەمەدا مەکە، لە بیرت بکات...

"ئیببول قەبیم"

(۱۳۳)

لە یاسای مەرۆقەکاندا، ئەگەر متمانه شکا نایەتەوه.
لە یاسای خودادا
تۆبەکار لە تاوان وەک ئەوه وایە تاوانى ئەنجام نەدايیت.

(۱۳۴)

هه‌رکه‌سیک دلپاکی ده‌ویت،
ئەوا باخودا به‌سه‌ر هه‌واو ئاره‌زووه‌کانیدا سه‌ربخات.
دلپک وابه‌سته بیته به ئاره‌زووه‌وه
به ئەندازه‌ی وابه‌سته‌بوونه‌که‌ی له‌خودا به‌دووره.
به‌یادی‌خودا و ملکه‌چ بوون دل ئاوه‌دان ده‌بیته‌وه.
هه‌رکه‌سیک دلی له‌لای‌خودا بیته، ئارام ده‌گریت
له‌لای‌خه‌لکیش بیته‌خه‌مبار و بیتاقه‌ت ده‌بیته.

"ابن‌القیم"

(۱۳۵)

دەتگەرینیتەوه بۆلای خۆى

- بە دلتهنگبونت لەدواى ئەنجامدانى تاوانىك.
- بە رۆشتنى جهنازهيهك به لاتدا.
- بە بيستنى ئايهتيك كهوا ههست دهكەيت بۆتو دابه زيوه.
- بههۆى نزاى داىك و باوكتەوه.
- بە نهخۆشيبهك كه ههست بهلاوازى خۆت بكهيت.
- بە خيانەت كردنى هاوڕييهكت.
- بهرۆشتنى هاوڕييهكت.

ئاي چهنده بن پيوسته ليت!

تۆش چهنده پيوستت پييه تي!

بهلام ههردەتگەرینیتەوه بۆلای خۆى.....

(۱۳۶)

تەنھا خودا ئەو گەڕکانە زۆرەى دلت خامۆش دەکات.
تەنھا خودا ئارامیت پێدەبەخشیت له کاتە ناخۆشەکاندا.
تەنھا خودا له خۆت باشتەرە بۆت.

(۱۳۷)

له ژيانماندا هەندى كەوتن، وانە و ئەزموونى نويمان فيردهكەن.
هەندى دلخۆشبوون، هیوامان پێدەبەخشن.
نازانين قەدەر و داھاتوو چييان بۆ ھەلگرتوين،
لەسەرمان پێويستە گومانى باش بە خودای خۆمان بەرین.

(۱۳۸)

ئەو تاریکاییبەیی ئیستا تیندایت، واده زانیت کۆتایی دنیا یە بۆت.

هیندەهی ئەو تاریکاییبە نابییت که یونسی تیدابوو

له ناو سکی نه ههنگه که دا

به وتنی: لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

له هه موو ئەو تاریکیانە پزگاری بوو

ئایا خودا له م تاریکاییبە تو پزگار ناکات!!

(۱۳۹)

له پێگای چوونت به رهو خودا

له پێگای تیکۆشان ت به رهو پازی بوونی

پێگاکه ت خۆشبوویت، چه ندی قورسیش بوو

ئارام بگره له سهه نا په حه تیبه کانی

تالی و شیرینی ئەم پێگایەت خۆشبوویت

پۆژیک ده تگه یه نیت به به هه شت.

(۱۴۰)

خودا هه ر هه شتیک له دلتدا بمرینیت
له دواى ئەو هه سستیکی جوانتر و باستر دههینیتته جیی.
متمانته پیی هه بیته و پشته پیی ببهسته!

(۱۴۱)

خودا ناکاته دۆخیکه وه که له تواناتدا نه بیته
دهزانیت ده توانیت تیی په پرنیت .
ئارام به، (لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا) سوره تی البقرة 286
خودا داوا له هیچ که سیک ناکات، مه گهر به ئەندازهی توانای خوئی.

(١٤٢)

دایکم فیڤی کردم هه‌میشه دوعا بکه‌م،
زۆر زۆر داوا له خودا بکه‌م.
فیڤی کردم له‌وهیه ئیمرۆ زۆر سه‌خت و ناخۆش بیټ،
به‌لام سبه‌ینی هینده‌ی پانتای گه‌ردوون فراوان ده‌بیټ.

(١٤٣)

بانگه‌وازیك كه دل زۆر ئارام ده‌كات‌وه:
" ئه‌ی نه‌وه‌ی ئاده‌م نه‌گه‌ر تاوانه‌كانت بگاته‌ نزیكى ئاسمان،
پاشان داواى لیخۆشبوونم لیبكه‌یت، لیټ خۆشده‌بم "

(۱۴۴)

ئهو ساته دیت که خودا
برینه کانت ساریژ دهکات،
دلت ئارام دهکاته وه،
هه موو شکاویه کانی چاک دهکاته وه،
که خودا قه ره بووی بۆ کردیته وه
له بیرت ده چیت چیت له ده ستداوه.

(۱۴۵)

نازانیت چۆن په یام و میهره بانی خودات پیده گات.
نازانیت چۆن ده رگات به پروودا دهکاته وه.
کاتیک خودا ویستی شتیک ببیت که س ناتوانی ببیته ریگری.
هیچ که سیک له خودا گه وره تر نییه....
الله أكبر

(۱۴۶)

زۆر نزا ده کهیت،
زۆر داوای لیده کهیت،
چونکه له مه دا ئارامیی دلت ده دۆزیته وه،
ده زانیت ئه و زاتیکه چاودیریت ده کات، بیسه رته و وه لامت ده داته وه.

(۱۴۷)

خه مبار مه به!
ئه گهر ئه و ده رگایه ی ده تو یست به پرووتدا بکریته وه، داخرا!
پۆژه کان تیده په رن و بۆت ده رده که ویت، خودا له شتانیك پزگاری
کردووی که له تواناندا نه بوو به رگه ی بگریت.....
ئارام به، به بریار و دانایی خودا!
بزانه خیر و چاکه له بژارده کانی ئه ودایه!

(۱۴۸)

داوا له خودا بکه،
ئو باوه‌ره‌ی هه‌ته له‌ده‌ستی نه‌ده‌یت.
گومان دلت داگیرنه‌کات،
هه‌ر به‌وه‌فابیت هه‌رچیه‌ک پوویدا،
داوا‌ی لیبکه دل و ژیان‌ت پر بکات له به‌خته‌وه‌ری،
ئو به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا به‌توانایه.
(وَأَنَّهُ عَلَي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) سووره‌تی الحج ۶

(۱۴۹)

خودا ئەوساتانە لەبیرناکات کە تۆ هەولێ دڵخۆش کردنی خەلکیت دەدا، بەلام خۆت زۆر خەمباربوویت.
لە بیرى ناکات زۆر بەخشنده بووی لەوشتانەى کە خۆشئەویستى گەرچى هیچ کەس شىش وەها نەبوو بۆتۆ.
ئەو هەنگاوانەت لەبیر ناکات کە دەتئا بۆ سارپێژکردنى برینەکان،
خۆشت لەناو بریندا نوقم بوو بوویت
دەبینیت خودا چۆن قەرەبووی هەموو ئەمانەت بۆ دەکاتەو.

(۱۵۰)

ئارامگرتن نەهینیه کە تەنها ئەوانە دەیزانن
باوەرپیان وایە، خودا هیچ لەبیرناکات.
لە کۆتاییدا بە باوەرپێکی پتەو وەو وەستاون
چاوەرپێن خودا بە کارەکهیان بفرمویت ببه، ببیت!
پاشان دەگریەن بەهۆی هاتنە دى ئەو خەونەى چاوەرپوانى بوون.

(۱۵۱)

وه‌لامت ده‌داته‌وه، وه‌لامت ده‌داته‌وه،
ئه‌و خودایه‌ی چه‌ندین ساله‌ نار‌ه‌حه‌تیه‌کانت له‌سه‌ر لاده‌بات
ئه‌و خودایه‌ی فی‌ری کردیت چۆن دلت ئارام بیت
چۆن به‌خته‌وه‌ر بیت، چۆن خۆشتبوویت.

ئه‌و خودایه‌ی ئه‌وشتانه‌ت پیده‌به‌خشییت که بۆتو گونجاوه
پازیت ده‌کات.

(قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمَنْ كَفَرَ ثُمَّ أَنْتُمْ تَشْرِكُونَ)

واته: بلی: هه‌ر خوا ئیوه‌ پزگار ده‌کات له‌و مه‌ترسییه‌ و له‌ هه‌موو
نار‌ه‌حه‌تی و غه‌م و په‌ژاره‌یه‌ک.

(۱۵۲)

به جوړیک داوا له خودا بکه،
وهک ئه وهی رووناکی وه لامدانه وه ده بینیت.
خاترجه م به ئه و دهنګه هیمنهت دهرگاګانی ئاسمانی بو کراوه ته وه.
(فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْعَمِّ وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ)
واته: ئیمهش نزاو هاواری ئه ومان گیراکرد و له و غم و خهفه ته
رژگارمان کرد، ههرواش ئیمانداران پژگار ده کهین.

(۱۵۳)

پاشان خودا ئارامی داده به زینیته سهر دلټ،
وات لیده کات له کونیکي رووناکیه وه دهر بچیت،
که هیندهی نوکه دهر زیه ک ده بیټ.
له کوټا ساته کاندای خودی خوټ به ده سته هیټیه وه،
هه موو خه م و ئازاره کانی دلېشت له دواي خوټ جیدیلیت.

(۱۵۴)

هه تا بیزار نه بیت له داوا کردن، خودا هه ر بیت ده به خشیت.
به خششی خودا،
زۆر له خه یاله کانت فراوانتره!
له پیداویستییه کان گه وره تره!
له ئاواته کانت مه زنتره!

(۱۵۵)

بیرت بیت خودا له ئیمه وه نزیکه!
له خودی خو مان میهره بانتره بو مان!
به توانایه به سه ر هه موو شتی کدا!
شتانیک ده زانیت له باره مانه وه که خو مان نایزانی!
پی مان ده به خشیت به بی ئازاردان!
لیی وهرده گرین به بی په شیمانی!

(۱۵۶)

پۆحی مروّقه کان وهک گول وایه،
ههتا یادی خوا بکات گه شه دهکات و دهره وشیتته وه
هه رکاتیش له یادی خودا بی ئاگا بوو،
له گه شه دهکه ویت و هه لده پورکیت.

(۱۵۷)

ئه گهر خودا له یه کهم تاقیکردنه وهدا یوسفی پزگار بکردایه
نه ده بووه عه زیزی میسر.
تاقیکردنه وه و ناره حه تیه کان دریتزه ده کیشن
بو ئه وهی به خششه کانیش زورترین.

(۱۵۸)

(وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِلُهُ إِلَّا بِقَدْرِ مَعْلُومٍ)

واته: هیچ شتیك نییه مه‌گه‌ر خه‌زینه‌کانی لای ئیمه‌یه.

هه‌موو شته‌کانت:

به‌خته‌وه‌ریت،

ئاواته‌کانت،

سه‌لامه‌تیت،

هاوسه‌رگیری کردنت،

کاره‌که‌ت،

پو‌زییه‌که‌ت،

هه‌مووی له‌لای خودایه

داوای لئیکه‌ با وه‌ک باران برژین به‌سه‌رتدا.

(۱۵۹)

هه‌موو ئه‌و دوعایانه‌ی کردوته، خودا بۆت ده‌هینیتته دی.
له‌وه‌یه درێژه بکیشی،
له‌وه‌یه شیوازه‌که‌ی بگۆری،
له‌وه‌یه له‌و باشترت بداتی،
به‌لام له‌ کوتاییدا هه‌ر بۆت ده‌هینیتته دی.....

(۱۶۰)

قه‌ده‌رمان ده‌گۆریت؟
ئه‌ی رۆله‌گیان نه‌تزانوووه دوعا له‌گه‌ل قه‌ده‌ردا مملانی ده‌کات،
به‌هۆی به‌هیزی دوعا و زۆر داواکردنی که‌سه‌که به‌سه‌ر قه‌ده‌ردا زال
ده‌بییت، متمانه‌ت بییت دوعا دیمه‌نه شیواوه‌که ریکده‌خاته‌وه، ته‌نها
دوعا قه‌ده‌ر ده‌گۆریت.

(۱۶۱)

دهرگا لیکردنه و هت زور له وه نزیکتره که گومان ده بهیت
ئه مړو له دوینی لئی نزیکتریت
مژده کان له ریگادان به ره و تو:
چاکبوونه و هت،
پزگار بوونت له ناخوشییه ک،
هه والیکی خوښ، دیداری نازیزیک،
هه موویان له ریگادان به ره و تو
ماده م له دوعا بیزارنه بووبیت و بیئومیدیش نه بووبیت له نارامی.

(۱۶۲)

زۆر زۆر داوا له‌خودا بکه‌ن

هه‌تا خودا بفرمویت:

" ئه‌ی فریشته‌کان،

پیداویستی به‌نده‌که‌م جیبه‌جی بکه‌ن

یه‌قینه‌که‌ی زال بوو به‌سه‌ر قه‌ده‌ره‌که‌مدا "

له‌باره‌ی به‌خششی خوداوه بوټان ده‌دویم.

(۱۶۳)

(وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ) سووره تی غافر 60

واته: پهروه ردگارتان فرموویه تی: لیم بپارینه وه وه لامتان دده مه وه

جوړی دوعاکه ی دیاری نه کردووه،

ئه ندازه ی داواکشی سنوردار نه کردووه،

ته نها داوای لیبکه و متمانه ت هه بیته که پیته دهبه خشیت.

ئه گهر نازانیت به جوانی دوعا بکه ییت و وشه کان ریک بکه ییت،

سه رت به رزبکه ره وه به ره و ئاسمان

بیره گو به و ورپنانه ی له ناخندایه

خودا ده زایت چی له دلته دایه، ئه وه شی ناتوانیت بیدرکینیت....

(۱۶۴)

هه‌ندی که‌س واده‌زانی دوعا چه‌کی بی‌ده‌سه‌لاته‌کانه
خۆزگه بیان‌زانیایه، بی‌ده‌سه‌لات ئه‌وکه‌سه‌یه له دوعا بی به‌شه.

(۱۶۵)

له‌و کاتانه‌ی واده‌زانی دونه‌ی ده‌تروخینیت،
مونا‌جات کردن له‌گه‌ل خودا به‌هیزت ده‌کات.
دوعا‌کردن ده‌بیته فریاد‌په‌ست له دوعا‌ی فه‌زلی خوداوه.

(۱۶۶)

له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی له‌ دۆلێکی بیبه‌ربوومدا بوو،

به‌لام نزای بۆ کردن

(وَأَرْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ) سوره‌تی ابراهیم 37

له‌ هه‌موو به‌ر و میوه‌یه‌کیش پۆزییان بده، به‌لکوو شوکرانه‌ بژی‌ربن!

هه‌رچه‌نده‌ دۆخه‌که‌ت وشک بیت،

خودا دلخۆشی و به‌خته‌وه‌ری تیدا ده‌پوینیت.

(۱۶۷)

دوعا دەکەیت، زۆرملکەچ دەبیت، بیئومید دەبیت
بەلام هیچ ئاماژەیک نییه بۆ وەلامدانەوهی دوعاکانت...
سەرکۆنەى خۆت دەکەیت، تۆ شایەنى ئەوەنیت وەلامت بدریتەوه.....
ئەم سەرکۆنە کردنە، ئەم دانپیدانانە،
وەلامدانەوهی دوعاکانت خیراتر دەکات.
خودا لەگەل دلشکاوهکاندایە

بە ئەندازەى شکاویت، سارپێژ دەکریت.

(١٦٨)

یه‌که‌مین چه‌کی له‌ناوبه‌ر، له‌سه‌ر زه‌ویدا به‌کار هینرا دوعابوو
به‌دیاریکراوی له‌وړوژهی، نوح ده‌ستی به‌ره‌و ئاسمان به‌رزکرده‌وه
و فه‌رمووی: (رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَيَّ الْأَرْضَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ دِيَّارًا)
واته: په‌روه‌ردگارا مه‌هیلله له‌سه‌ر زه‌وی هیچ که‌سیک له‌ بی‌بروایان.

له‌وانه بترسن که دوعا تاکه په‌ناگه‌یانه،
دوعا تاکه چه‌کی ده‌ستیانه!

(۱۶۹)

کئ مهنشاوی فیزکرد؟
کئ مامۆستای حوسه‌رییه؟
ئهی کئ قورئانی به‌عه‌بدوولباست له‌به‌رکرد؟
که‌س نایاناسییت!
له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا چی خیری ئه‌و قورئان خوینه‌به‌ناوبانگانه‌هه‌یه،
ده‌چیته‌ته‌رازووی چاکه‌ی ئه‌وانیشه‌وه.

چاکه‌ بکه
خودا چاکه‌ی چاکه‌کاران ون ناکات.....
(وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ) سووره‌تی یوسف ۵۶

(۱۷۰)

به دبه ختی و بیه یوایی له گه ل سئ شتدا کۆنابیته وه
له گه ل چاکبوون بۆ دایک و باوک:

(وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا)

واته: (کردوومی) به پۆله یه کی چاکه کارو گویرایه ل بۆ دایکم،
نه شی کردووم به مل هورپکی به د رهفتار.

له گه ل دووعادا: (وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا)

واته: په روهردگارم هه رگیز له پاران هوه م لیت بی هیوا نه بووم.

له گه ل زۆر قورئان خویندندا: (مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى)

قورئانمان نه ناردۆته خواره وه بۆ سه ر تو بۆ ئه وه ی دووچار ی
ناره حته ی غه م و په ژاره ببیت.

(۱۷۱)

بروانه پیغه مبه ران چۆن له باره ی خوداوو ده دوین:

پیغه مبه ر سالح دهیغه رموو: (إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ)
واته: به راستی په روهر دگارم زۆر نزیکى دوعا وهرگره.

پیغه مبه ر شوعه یب دهیغه رموو: (إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ)
واته: به راستی په روهر دگارم میهره بانى دلسۆزه.

پیغه مبه ر نوح دهیغه رموو: (إِنَّ رَبِّي لَعَفُورٌ رَّحِيمٌ)
واته: به راستی په روهر دگارم زۆر لیبورده ی میهره بانه.

یوسف دهیغه رموو: (إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ)
واته: به راستی په روهر دگارم به سۆزه به رامبه ر ئه وه ی بیه وئ
به راستی هه ر ئه و زانای کار دروسته.

پینغه‌مبه‌ر ئیبراهیم ده‌یفه‌رموو: (إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ)
واته: به‌راستی په‌روه‌ردگارم بیسه‌ری دوعا و پارانه‌وه‌یه.

پینغه‌مبه‌ر سوله‌یمان ده‌یفه‌رموو: (فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ)
واته: بیگومان په‌روه‌ردگارم ده‌وله‌م‌ندو بی نیازه.

(۱۷۲)

زانایانی ئەم هه‌ساره‌یه ساویلکه‌ن
واده‌زانن ڕووناکی خیراترین شتی ئەم گه‌ردوونه‌یه
نازانن دوعا مه‌ودای نیوان ئاسمانه‌کان و زه‌مین
له که‌متر له چرکه‌یه‌کدا ده‌بریت!

(۱۷۳)

دلت ڕیکبخه،
له ده‌رگای ئومیدا بوه‌سته،
بده له ده‌رگا لیت ده‌کریتته‌وه.
دوعا به‌خشینه.....!

(۱۷۴)

مەولانا فەرمووی:

"دەستەووەسان بوون ئاماژەیهکی خوداییه بۆ مرۆف
کە کاتی دوعا کردن هاتووه."

(۱۷۵)

پەروەردگارا ئەگەر دوعاکانم جوان نەبوون،
خۆت پێداویستیەکانم دەزانیت. گەرچی کەمیش بن
ئامانجەکانم دەزانیت و هیچ شتیکم لەلای تۆ شارەوہ نییە.
ساپۆژی رازەکانم بکە بە نیعمەت و بەخششەکانت.

(۱۷۶)

به‌نده‌کان به داب‌ران تا‌قی ده‌کرینه‌وه
بوٶئه‌وه‌ی ته‌نها له‌گه‌ل خودادا ئارام بن.

(۱۷۷)

یه‌کیک له پیاوچاکان باسی ئه‌و نیعمه‌تانه‌ی ده‌کرد که خودای پیی
به‌خشیوووه، ده‌یفه‌رموو: له‌ نو‌یژی چیشته‌نگاودا داوای هه‌رشتیکم له
خودا کردبیت، ئیلا پیی به‌خشیووم.

(۱۷۸)

خودا دەزانیت بارت گرانبووہ و زۆر ئارام بووی.
دەزانیت دو عادەکەیت، ئاوات دەخوایت،
ہەر بۆیہ چاوہ پروانی چاکە بە لە لایەن خوداوہ،
قەرەبووی ئارامگرییەکەت دەکاتەوہ،
پازاہکانت سارپژدەکات.
متمانەت پێی ھەبیت و گومانى باشى پێ بەرە.

(۱۷۹)

دەبینیت ئەو شتەى خوشتدەویت ئازارت دەدات، لیتدەگریتەوہ.
گومانى خراپى پێدەبەیت، پاشان ھیکمەتەکەیت نیشان دەدات.
پاشان ئازارى دلت دەگۆریت بۆ پارزبوون بە بریارەکانى
ئاوہز و دلت ئارام دەبیت، چونکە ئەو خودایە.

(۱۸۰)

به م نزيكانه رازه كانت سارپټر ده كات،
چونكه خودا ده زانيت زور پيوستت به دلخوشييه!

(۱۸۱)

ئه نه س فهرمووى خو شه ويست فهرموويه تى: خودا له و به نده يه ي
رازيه كه خواردينك ده خوات سوپاسى خوداى له سه رده كات،
يان خواردنه وه يه كت ده خوات سوپاسى خوداى له سه رده كات.

(۱۸۲)

خودا واز له دليک ناهينيت كه سه ريپچى ده كات.
ئه ي چ ده بيت كه تو ملکه چى بيت و ليى رازى بيت!؟

(۱۸۳)

پرسته‌ی " إنالله وإنالیه راجعون "
ته‌نھا تایبته نیه به مردنه‌وه، به‌لکو واته:
خۆمان و ئه‌وشتانه‌ی هه‌مانه و ئه‌وشتانه‌ی خۆشمان ده‌وین
هه‌مویان مولکی خودان.

ویستی له‌چیه بابیکات،
چیمان لیده‌سینیتته‌وه بالیمان بسه‌نیتته‌وه،
له‌لای خودا ئه‌ندازه‌ی گه‌ردیله‌یه‌ک به‌هه‌ده‌ر ناچیت.
با نه‌فسمان رازیییت و پۆحمان ئارام بیت،
ئیمه‌ مولکی خوداین و هه‌ر بۆلای ئه‌ویش ده‌گه‌ریننه‌وه .

(۱۸۴)

له خۆشه‌ویستتین وتەکان له‌لای خودا
ئەوێه که به‌نده‌که‌ی له سوجدەدا بلیت:
پەروردگارا، ستمم له خۆم کردووه، لیم خۆشبه!

(۱۸۵)

بروام وایه هرچی خراپه‌یه‌ک هاتۆته ریم،
بۆ ئه‌وه‌بوو له خراپتر بمپاریزیت.

متمانهم به خودا هه‌یه هرچی لێسه‌ندوومه‌ته‌وه،
بۆ ئه‌وه‌بووه باشترم پینبه‌خشییت.

متمانهم به خودا هه‌یه ئاواته‌خوازی هه‌رشتیکیش بووبم،
به‌لام هیشتا پینبه‌خشیووم، له کاتی گونجاودا پیمده‌به‌خشییت.

ئه‌وه‌ی منی لهم ژیانه‌دا هیشتووه‌ته‌وه
بروابوونمه که خودا ئاگای لیمه!

چاودی‌ریم ده‌کات، کاریکم بۆ ده‌کات، فریام ده‌که‌وییت،
نازانم چۆن، به‌لام دلنیام گرنگی ده‌دات به کاره‌کانم.
ئه‌م بیروکه‌یه هه‌میشه رزگارم ده‌کات.

(۱۸۶)

ئەگەر خاوهنی ئەم گەردوونە بەشتیک بلی، ببە،
مە حال دەلیت بەلی!

(۱۸۷)

چەند میهرەبانە ...
کە دەتبینیت دلت تەنگە، دلخۆشت دەکات.
دلنیایی و ئارامی دادەبەزینیته سەردلت بەبی ئەو هی هەست بکەیت
پاک و بیگەردی بۆ ئەو زاتە هی کە گرنگی بە ترپە ترپە هی دلت دەدات.

(۱۸۸)

بابەتە کە پەیوەندی بە بەختە وه نییه،
تاوانی زۆر ژیانت دەشیوینیت،
داوای لیخۆشبوونی لییکە!

(۱۸۹)

گەرچی تاوانه کانت زۆربوون،
دوو دل مهبه له گه پانه وه بۆلای خودا.
ئهو زاتهی ئابرووی نه بردیت له ژیر سه قفی تاواندا،
که له ژیر بالی ته و به دا بیت، ئاشکرات ناکات.

(۱۹۰)

- لهبارهی خوداوه بۆم بدوی؟
+ ئه گهر خودا خوۆشی ویستیت، ئاسمان و زهوی به دانیشتوانیانه وه
خوۆشیان دهویت، دلت له به هه شتدا نیشته جی ده بیت پیش ئه وهی
بچیته ناوی، هیدایهت دراوی، پاریزراوی، بی پیویتی له هه موو
کهس، له به دبه ختی دوورده بیت خه فه تیش لیّت راده کات.

(۱۹۱)

ئەوکاتەى قورئان دەخوینیتەوه،
لە پەناى خۇتدا کاغەز و پینووس دابنى،
کە گەشتى بە ھەر ئایەتیک کە خۆشت دەویست،
لە کاغەزیکى بچووکدا بینوسە!

دواتر ئەم کاغەزانە بکە سندوقیکەوه،
لەسەرى بنووسە پەيامەکانى خودا بۆ من.

ھەرکات زانیت پینووستت بە پەيامیکە،
بچۆ سندووقە کە بکەرەوه،
یەکیک لە کاغەزەکان ھەل بگرە، و
پەيامى خودا بۆ خۆت بخوینەرەوه.....

(۱۹۲)

”چاوه پوانیکردنی دەروو لیکردنەو، پەرسەتەشە.”

ئیبینو رەجەب

(۱۹۳)

خودا شەرمە زارت ناکات،
بە لکوو رەحمەت و چارەکانی دوا دەخات بۆ کاتیک کە خۆی
دەیزانیت و تۆ نایزانیت.

(۱۹۴)

لەو دیە رۆزییە دواکە و تووە کە ی تۆ،
زۆر باشتربیت لە رۆزییە پیشکە و تووە کە ی ئەوان.
ئارامبگرە و گومانى باشت بە خودا هەبیت.

(۱۹۵)

" خودای گہورہ بہ بہ لایہک تاقیتدہ کاتہوہ،
بۆ ئہوہی شتیکت تیدا چاک بکات
ئہو شتہ تہنہا بہو بہ لایہ چاک دہبیت...."

(۱۹۶)

" حکمہتی خودا نازانیت لہ گرتنہوہی ئہو شتہی خوشتدہویست،
ہہتا ئہو دہمہی قہرہبووکردنہوہکہی دہرژیت بہسہرتدا"

(۱۹۷)

پہرہردگارہ ئہمہ بکہ بہ نسیبمان:
" لہ دونیا تۆم پۆشی،
ئہوا ئیمرو لیت خوشدہبم!"

(۱۹۸)

" له وهیه به خه یالتدا نه یهت،
دوعا چه ندی کار یگه ری ده کاته سه ر ژ یانت،
به لام رۆژیک دیت دوعا کانت هه موو خه م و ئازاره کانت له یه ک
ساتدا ده گۆریت بۆ به هاریک که هه رگیز له پینشترا نه تدیووه "

(۱۹۹)

گه وره ترین رۆزی؛ ئه و دوعایه یه له په نهانیدا به ناوی تۆه
به رزکراوه ته وه بۆ ئاسمان.
نه تۆ داوات لینی کردووه، نه ده یزانیت....

(۲۰۰)

ئه گه ر که سیکی به ناوبانگ پیت بلیت توی خوشی ده وییت،
له خوشیدا ده فریت
بیربکه ره وه،
گه ر خودا به و هه موو گه وره ییه یه وه خوشی بویت.....!

(۲۰۱)

"گەر منت خۆشدهویت،
با منیش له تهك ئەو پهيامانەدا بىم كه دەینریت بۆ ئاسمان،
خۆشهویستی واتە دوعاکردن"

(۲۰۲)

"نزاکردن بۆ ئەو كهسانەى خۆشدهوین،
جوانترین وینەى خۆشهویستییه."

(۲۰۳)

كه دلخۆش دەبوو پرووى دهگهشایهوه،
وهك ئەوهى پارچهیهك بیته له مانگ.
"كه عى كورپى مالیک باسى پیغه مبهرى خودا ﷺ دهكات"

(۲۰۴)

متمانەى تەواوت ھەبیت
ئەو دەستەى بۆلای خودا بەرز دەکریتەو
بە خالییەتى ناگەریتەو!

(۲۰۵)

ئای ئەم دەستەواژەى چەندى مەزنى
" نزام بۆ کردیت "
چ ھەستىکت پيشکەش ئەو کەسە کردووە،
ھەتا لە کاتى خەلۆھتى لەگەل خودادا بەشدارىیت پى بکات.

(۲۰۶)

گەر خودا ئه وهی لیت بینی که خوشی ده ویت.
ئه وهت بۆ بهردهوام دهکات که خوشت ده ویت.

(۲۰۷)

به دهنگیکی هیوا براو و شکاوییه وه داوا له خودا مه که،
به لکوو داوا لیتکه و متمانهت به تواناکهی هه بیت.
به جوریک روو خوشبه بۆ میهره بانیه کهی
وهک ئه وهی داواکارییه کهت پییه خشراوه.

پاشان مژدهت لیبت به وه لامدانه وه

(۲۰۸)

" دلنیا به، میهره‌بانی خودا
زۆر فراوانتره له نارِه‌حتیه‌کانی ژیان!"

(۲۰۹)

" په‌روه‌ردگارا خۆراگرم وه‌ک فه‌رمانت پیکردووم
مژده‌م بده‌ری وه‌ک په‌یمانت پینداوم"

(۲۱۰)

" پیی وتم: خودا ده‌رووت لیده‌کاته‌وه.
دایکم ئا‌فره‌تیکه درۆ ناکات"

(۲۱۱)

پاشان خودا پازیت دەکات،
وهک ئەوهی پۆژیک خه مبار نه بوو بیت

(۲۱۲)

چه ندی تاوانت ئەنجامدا
بگه پێوه!
خودا تهوبه کارانی خوێشده ویت!

(۲۱۳)

" پهروهردگارا گومانی باشم پێ بردوویت،
سارپێژی برینه کانم بکه!"

(۲۱۴)

خۆراگر به له کاتی له‌ده‌ستدانی ئه‌وشتانه‌ی خۆش‌تده‌وین،
چونکه تو نازانیت بۆ له‌ده‌ستتداوه،
به‌لام خودا ده‌یزانیت!

(۲۱۵)

" هه‌تا زیاتر خودا له دلتدا گه‌وره‌بیت،
شته‌کان له چاوتدا بچووک ده‌بنه‌وه "

(۲۱۶)

" خودا له ته‌نهایه‌کانتدا ده‌تیینیت،
به ئه‌ده‌ب به!"

(۲۱۷)

ئىبنو جەوزى دەفەرمویت: پیرەمیردیکم بینی چەند خولەکیک پیش
نوێژی نیوەرۆ دەستنوێژی دەشۆرد.
لیم پرسى: ئەرئ بانگى داوه؟!
وتى: دەچم بۆلاى خودا پیش ئهوهى بانگم بکات.

(۲۱۸)

" پەروردگارا پەنات پیدەگرین لەوهى چاوهروانى شتانیك بکەین،
که بۆ ئیمه نهووسراوه "

(۲۱۹)

" ده‌ستی راستت بخه سهر دلت و پیی بلی:
ئارام به ئه‌ی دل،
ئه‌وه‌ی خودا ویستی لیبت ده‌بیت و
ئه‌وه‌ی ویستی لینه‌بیت نابیت!"

(۲۲۰)

" ده‌ستبگره به دوعاوه
وهک ئه‌وه‌ی هیچ چاره‌سه‌ریک شک نابه‌یت ته‌نها ئه‌و نه‌بیت!"

(۲۲۱)

" سلاو له‌وانه‌ی باوه‌ریان به به‌ش و دادپه‌روه‌ری خودا هه‌یه.
باوه‌ریان وایه ئه‌وه‌ی له‌ده‌ستیان چوو له‌ئه‌سلدا بۆ ئه‌وان نه‌بووه.
باوه‌ریان وایه به‌خششی خودا ره‌حمه‌ته، گرتنه‌وه‌ی حیکمه‌ته.
باوه‌ریان وایه له ته‌واویتی ئیمان ئه‌وه‌یه باوه‌رمان به‌و حیکمه‌تانه‌ی
خودا بیت که نایان بینین وه‌ک چۆن باوه‌رمان به‌و ره‌حمه‌ته‌ی هه‌یه
که ده‌یبینین!"

(۲۲۲)

بۆ ئه‌وه‌ی زیاتر له خوداووه نزیک بیت،
نه‌که‌ی باوه‌رت واییت له که‌سانی تر لیوه‌ی نزیکتیت....!

(۲۲۳)

ئەگەر شکستت هینا له وازهینان له ئەنجامدانی تاوان.
واز له داوای لیخۆشبوون مه‌هینه (أستغفرالله)!

(۲۲۴)

" دوو شت جیگیرن:

قنبله، و دلی دایکت

ئەوه‌ی ماوه‌ته‌وه،

به‌رده‌وام و جیگیر نییه و گره‌وی له‌سه‌ر مه‌که!"

(۲۲۵)

"پەرودەرگارا ڕیگام بەدە بە جۆریک خۆشم بویت
کە لە بەردەم سەرپیچی کردنتدا بوەستم،
وەلى ئەنجامى نەدەم چونکە خۆشەویستییە کە ت ڕیگرم لێدەکات...."

(۲۲۶)

"تۆ نازانى لەوێه پەرودەرگارت بە کارسازیی خۆی
کەوتنى بۆ نووسیبیت، بۆ ئەوێ ڕیگایه کى تر بگریته بەر،
کە تێیدا بەختە وەر بووتى تیدا شاردر او هتەو...."

(۲۲۷)

"پەرودەرگارا: هەموو پۆزشەکان شایستە نین
هەموو بەلگەکان پووجن، بەلام تۆ ئەهلى لیخۆشبوونیت"

(۲۲۸)

ئەسمه‌عی ده‌فه‌رمویت:

گویم له‌ کابرایه‌کی ده‌شته‌کی بوو ده‌یوت:
په‌روه‌ردگارا، پینگا چه‌ند ته‌نگ و نار‌ه‌حه‌ته
بو‌ ئه‌و که‌سه‌ی تو پئی نیشانده‌ری نه‌بیت.....
چه‌ندی سامناکه‌ بو‌ ئه‌و که‌سه‌ی تو شادوو‌مانکاری نه‌بیت....

(۲۲۹)

" په‌روه‌ردگارا تووشی عه‌یبه‌یه‌کم نه‌که‌یت
که‌ پیشتر به‌ه‌ویه‌وه‌ رقم له‌که‌سانیک بووه‌ه....!"

(۲۳۰)

" به ئەندازه‌ی ده‌سه‌لاتی خودا داوا له خودا بکه،
نه‌ک به ئەندازه‌ی خه‌ونه‌کانت.
خاوه‌نی ئاسمان و زه‌مین،
هیچ شتێک ده‌سته‌وسانی ناکات
داوای مه‌حالی لێبکه...."

(۲۳۱)

"هیچ که‌سیک له ئیمه‌ ئەو رێگایه‌ نازانیت که رۆژ خراپه‌کانی پێ
تیپه‌رینیت... به‌لکوو به‌ فەزلی خودا پزگارمان ده‌بیت"

(۲۳۲)

" ھەموویان گوئیستی دەنگمن،
پەروەدگارا تەنھا تۆ گوئیستی دلمیت،
داواکاریەکی پی ببەخشە "

(۲۳۳)

ئەوکاتەى ئەو نیعمەتەتانه دەبژیریت که پیت نەبەخشاوه،
لە بیرت نەچیت ئەو بەلایانەش بژمیریت که تووشت نەبووه!

(۲۳۴)

"هه‌موو دهرگاگان داخرابوون
تا ئه‌وکاته‌ی خودا فه‌رمانی کرد..."

(۲۳۵)

تو ده‌خه‌ویت ئه‌و چه‌زده‌کات هه‌ستیت و له‌به‌ر ده‌میدا نوێژ بکه‌یت،
بایه‌کی هیواش ده‌نی‌ری‌ت و په‌نجه‌ره‌که‌ت ده‌جو‌لینیت، یان مندالیک له
خیزانه‌که‌ت له‌ لای ژووره‌که‌تدا ژاوه‌ژاویک ده‌نیتته‌وه، یان زۆر زۆر
توونیت ده‌بی‌ت، هه‌له‌ستیت و ته‌ماشای کاتژمی‌ر ده‌که‌یت، دوا‌ی
چه‌ند خوله‌کی‌ک له‌سه‌ر به‌رمالی‌ت و مونا‌جاتی له‌گه‌ل ده‌که‌یت،
نازانیت ئه‌وه ئه‌و بوو له‌ خه‌وی هه‌ستانیت.

له‌ کتیبی "لانک الله"

(۲۳۶)

" خه‌مبار مه‌به
ئه‌گه‌ر ئاواتیکت نه‌هاته‌دی،
له‌وه‌یه ئه‌گه‌ر پیت ببه‌خشرایه،
ساتیک دلخۆشی و سه‌رده‌میک خه‌فه‌ت بوایه‌ بۆت.
شادوومانی کاتژمیریک و به‌ده‌ختی ته‌مه‌نیک بوایه.

هه‌ربۆیه له‌ هه‌موو ئاواته‌کانتا
داوای بژارده‌ی خودا بکه و بلی:
" په‌روه‌ردگارا ئه‌و ئاواتانه‌م به‌ینه‌دی
که خیری دین و دنیامی تیدایه!"

(۲۳۷)

بیر له چۆنیهتیى رزگار بوون مه که ره وه.....
گەر خودا ویستی له شتیک بوو
هۆکاره کانت بۆ ئاسان دهکات، به بی ئه وهی ئاگات لیبت.

(۲۳۸)

گەر تاقی کرایته وه به دواخستنی ئه وشتهی ئاواتی پیده خوازیت.
ئارام بگره،
بۆ ئه وهی خودا زۆره له وه زیاتر پى بدات که ده ته ویبت.

(۲۳۹)

خودا دواى دهخات لیبت، وهلی ئه و دلّهت له یاد ناکات
که چاوه پوانی ماندووی کردوه.....

(۲۴۰)

له دلی هه مووماندا چیرۆکیک هاوشیوهی چیرۆکه که ی یوسف بوونی
هه یه:

خه ونیکی دوور،

ئاواتیکی زۆر دوورتر،

خه لکی سویند ده خون که هه رگیز ئه و شته به دی نایهت،

به لام دواتر خودا ده یه ویت ئه و کاره پرووبات،

هه موو گومانه کانم به تال ده بنه وه.

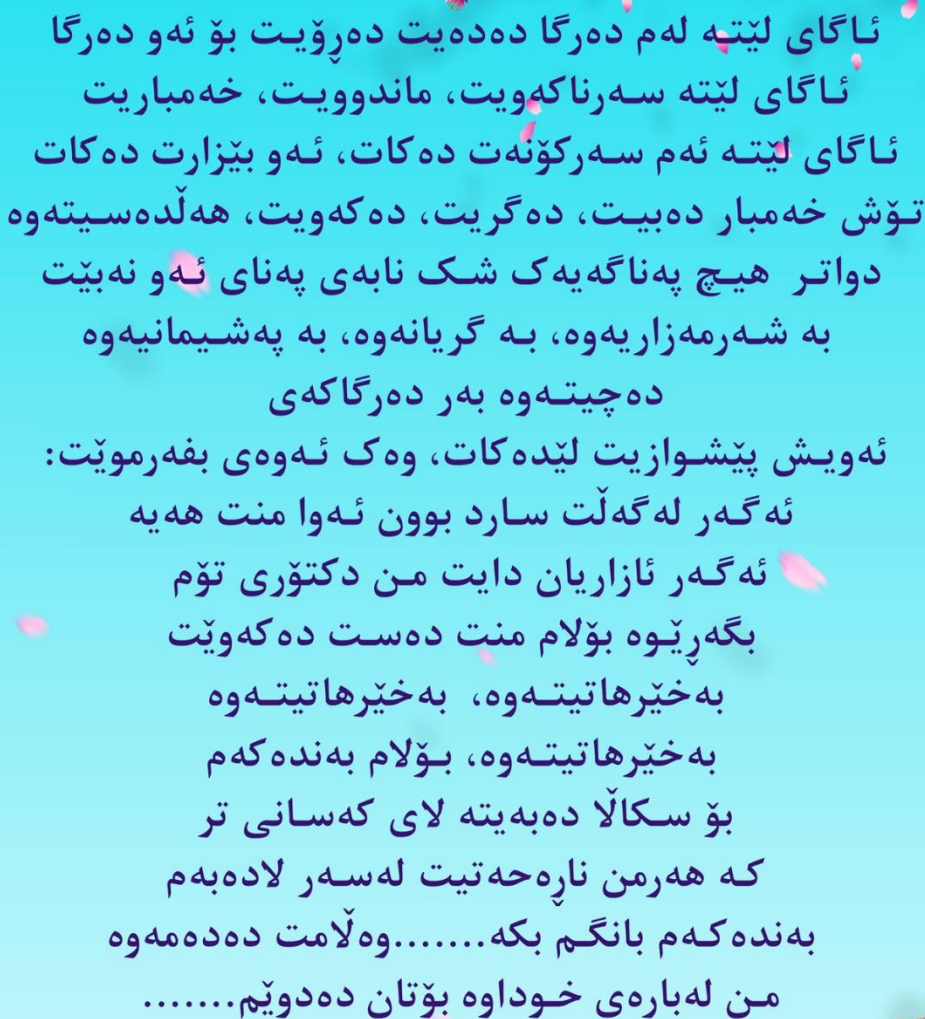
خودا هه موو ئاواته کانمان بۆ به دی هیئت

زۆر زۆر جوانتر له وه یه به خه یالماندا هاتبوو

پرووده که یته ئه وانه ی ده یانوت هه رگیز به دی نایهت، ده لیت:

سویندم بۆ نه ده خواردن که خودا وه لامم ده داته وه؟!

سوپاس بۆ خودا که وه لامی دوعا کانم له دهستی ئیوه دا نییه.....!

ئاڭاي لیتە لەم دەرگا دەدەیت دەروۆیت بۆ ئەو دەرگا
ئاڭاي لیتە سەرناکهویت، ماندوویت، خەمباریت
ئاڭاي لیتە ئەم سەرکۆنەت دەکات، ئەو بیزارت دەکات
تۆش خەمبار دەبیت، دەگریت، دەکهویت، هەڵدەسیتهوه
دواتر هیچ پەناگەیه ک شک نابەهی پەنای ئەو نەبییت
بە شەرمەزاریهوه، بە گریانهوه، بە پەشیمانیهوه
دەچیتەوه بەر دەرگاگەهی
ئەویش پێشوازیت لێدەکات، وەک ئەوێ بفرمویت:
ئەگەر لەگەڵت سارد بوون ئەوا منت هەیه
ئەگەر ئازاریان دایت من دکتۆری تۆم
بگەرێوه بۆلام منت دەست دەکهویت
بە خێرھاتیتەوه، بە خێرھاتیتەوه
بە خێرھاتیتەوه، بۆلام بەندەکەم
بۆ سکالا دەبەیتە لای کەسانی تر
کە هەرمن نارەحتیت لەسەر لادەبەم
بەندەکەم بانگم بکە.....وہ لامت دەدەمەوه
من لەبارەهی خوداوه بۆتان دەدویم.....

